

ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWIĄTKI

JEDNOLITY TEKST

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO POLITYKA PRZESTRZENNA

***JEDNOLITY TEKST STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW
ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWIĄTKI STANOWI ZAŁĄCZNIK
NR 1 DO UCHWAŁY RADY GMINY ŚWIĄTKI NR XXVII/168/2009 Z DNIA 20.10.2009 r.***

ZESPÓŁ PROJEKTOWY ZMIANY STUDIUM

- **mgr inż. Teresa Szymankiewicz – Szarejko** – Główny Projektant,
(uprawnienia urbanistyczne nr 1576, Północna Okręgowa Izba Urbanistów Nr G-090/2002)
- **mgr inż. Mariola Sarna** – Główny Projektant
(Północna Okręgowa Izba Urbanistów Nr G-206/2006)
- **inż. krajobr. Dariusz Niedziela** –
- **mgr Piotr Jędrasik** – opracowanie graficzne
-

PIERWSZE STUDIUM GMINY OPRACOWAŁ ZESPÓŁ PROJEKTOWY W WARMIŃSKO –
MAZURSKIM BIURZE PLANOWANIA PRZESTRZENNEGO W OLSZTYNIE W SKAŁADZIE:

mgr inż. Teresa Szymankiewicz - Szarejko - GŁÓWNY PROJEKTANT
Uprawnienia urbanistyczne nr 1576
Nr G-090/2002 P.O.I.U.

dr Marta Gwiaździńska UWARUNKOWANIA SPOŁECZNE I DEMOGRAFIA

mgr Zbigniew Zaprzelski UWARUNKOWANIA PRZYRODNICZE:

mgr inż. Mariola Sarna FUNKCJE GOSPODARCZE
mgr inż. Piotr Schilling

mgr inż. arch. Paulina Lemańczyk OCHRONA DOROBKU KULTUROWEGO

inż. Hanna Jędrasik KOMUNIKACJA
mgr inż. Mariola Sarna

mgr inż. Hanna Kurowska INFRASTRUKTURA TECHNICZNA:
inż. Karol Więckowski ELEKTROENERGETYKA

GRAFIKA KOMPUTEROWA
inż. Małgorzata Jeremicz
mgr inż. Piotr Schilling
Leszek Buszyło

SPIS TREŚCI	STRONA
Zespół autorski	2
I. Wstęp	4
I.1. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki	4
I.2. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki	5
I.3. Cele rozwoju	7
II. Kierunki zagospodarowania przestrzennego z określeniem zasad polityki przestrzennej	8
II. 1. Obszary oraz zasady ochrony środowiska i jego zasobów, w tym ochrony przyrody	8
II.1.1. Tereny i obiekty prawnie chronione	8
II.1.2. Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego	10
II.1.3. Zalesienia	11
II.1.4. Odnawialne źródła energii	11
II.1.5. Gospodarka odpadami	11
II. 2. Obszary oraz zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej	12
<i>Załącznik – „Obiekty nieruchome znajdujące się w ewidencji zabytków postulowane do objęcia ochroną oraz wykaz stanowisk archeologicznych „EWIDENCJA ZABYTEKÓW” stanowiący integralną część niniejszego studium gminy”</i>	
II. 3. Kierunki rozwoju funkcji gospodarczych	15
II.3. 1. Rolnictwo	15
II.3. 2. Przemysł i rzemiosło produkcyjno - usługowe	16
II.3. 3. Turystyka	16
II. 4. Kierunki rozwoju sieci osadniczej oraz obsługi ludności	17
II. 5. Kierunki przekształceń w strukturze funkcjonalno przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów	19
II. 6. Kierunki rozwoju układu komunikacyjnego	23
II. 7. Kierunki rozwoju infrastruktury technicznej	25
II. 8. Podstawowe elementy polityki przestrzennej	26
II.8. 1. Lista ważniejszych zadań dla realizacji celów publicznych	26
II.8. 2. Polityka w zakresie sporządzania planów miejscowych	28
II.8. 3. Polityka gospodarki nieruchomościami gminnymi	28
II.8. 4. Polityka przestrzenna związana z obronnością i bezpieczeństwem państwa	28
IV. Interpretacja niektórych pojęć przyjętych w studium gminy	29

I. WSTĘP

I.1. Obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki

Dotychczas obowiązujące studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki, zwane dalej studium gminy, objęte jest zmianą głównie w zakresie kierunków rozwoju miejscowości Świątki.

Obowiązujące studium gminy składa się z dwóch części:

Pierwsza część opracowania uzasadniająca przyjęte rozwiązania w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy” stanowi „Diagnoza uwarunkowań rozwoju”, składająca się z tekstu oraz map, dla ośrodka (miejscowości Świątki) w skali 1: 2 000 oraz dla gmin skali 1:25 000 oraz 1 : 70 000, są to:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Skala 1 :25 000;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju miejscowości Świątki. Skala 1 : 2 000;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Ekofizjografia. Skala 1: 25 000

Mapy załączone do tekstu diagnozy:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Fizjograficzne jednostki strukturalne. Skala 1: 70 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Komunikacja. Skala 1 : 70 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Infrastruktura techniczna. Stan istniejący Skala 1 : 70 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Ochrona dóbr kultury. Skala 1 : 70 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Sieć osadnicza. Skala 1 : 70 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Zasięg oddziaływania szkół. Skala 1 : 70 000
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Diagnoza uwarunkowań rozwoju. Zasięg jednostek funkcjonalno – przestrzennych. Skala 1 : 70 000

Część diagnostyczna studium będzie zmieniana w niezbędnym zakresie ponieważ uchwalane ono było w 2004 roku i zasoby potencjałów rozwoju zmieniły się w minimalnym zakresie.

Drugą część opracowania dotychczas obowiązującego studium uchwalaną przez Radę Gminy Świątki stanowi tekst zatytułowany „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna” z dokumentacją formalno – prawną studium oraz rysunek studium gminy w skali 1:25 000, oraz wsi w skali 1 : 2 000 zatytułowane:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. Miejscowość Świątki. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWIAŹKI ZOSTAŁO UCHWALONE PRZEZ RADĘ GMINY ŚWIAŹKI UCHWAŁĄ Nr XXVII/168/2009 Z DNIA 20.10.2009 r.

I.2. Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki

Zmiana studium gminy Świątki, tak jak obowiązujące studium, została opracowana zgodnie z Ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 roku rozdział 2, Art. 9, oraz Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 roku w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. z dnia 26 maja 2004 r.).

Głównym celem studium jest ustalenie kierunków rozwoju oraz zasad polityki przestrzennej gminy na podstawie rozpoznanych uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych. Podstawowe zadania studium, to:

- koordynacja przestrzenna podejmowanych przez samorząd decyzji w sprawie sporządzania planów miejscowych,
- płaszczyzna wprowadzania zadań rządowych i samorządowych służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, zawartych w planie zagospodarowania przestrzennego województwa i ustaleń programów o których mowa w art. 48 ust. 1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym;
- koordynacja czasowa i przestrzenna podejmowania przez samorząd przedsięwzięć komunalnych,
- prowadzenie długofalowych działań w gospodarce nieruchomościami komunalnymi,
- programowanie w gminach przedsięwzięć publicznych,
- stanowienie bazy informacyjnej przy wydawaniu decyzji przestrzennych,
- wspomaganie działań podmiotów gospodarczych i promocji gminy.

Metoda opracowania:

Przy opracowaniu zmiany „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki” przyjęto następującą kolejność wykonywanych prac:

- rozpoznanie zasobu istniejących materiałów oraz opracowań, dotyczących terenu gminy i obszarów stykowych;
- analiza zmian uwarunkowań rozwoju zewnętrznych i wewnętrznych gminy, do których należy przede wszystkim zmiany w obowiązujących przepisach prawnych (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o drogach publicznych, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami oraz przepisów szczególnych).

W opracowywanej zmianie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki przyjęto zasadę, że miejscowość Świątki stanowi wielofunkcyjny węzeł obsługi gminy, a skala wielkości rozwoju poszczególnych funkcji gospodarczych nie uzasadnia wydzielania obszarów pod ich rozwój w studium. Będzie to zadanie planu miejscowego, w którym zarówno rozpoznanie uwarunkowań rozwoju jest bardziej szczegółowe niż na etapie studium. Dlatego też miejscowość Świątki jest przedstawiona w studium jako obszar wielofunkcyjny.

Elaborat zmiany studium gminy:

Elaborat „Zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki” składa się z części graficznej - rysunku gminy w skali 1 : 25 000 oraz jednolitego tekstu „Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Kierunki rozwoju i polityka przestrzenna”. Stanowią one załączniki 1 i 2 do uchwały Rady Gminy Świątki w sprawie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Załącznik nr 3 stanowi rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do studium zgłoszonych w czasie wyłożenia do publicznego wglądu.

Schematy załączone do tekstu zmiany studium gminy:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Ochrona dóbr kultury. Skala – orientacja – przyjęte z opracowania podstawowego
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Komunikacja. Skala – orientacja
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Infrastruktura techniczna. Skala – orientacja
- Zmiana studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Świątki. Kierunki zagospodarowania przestrzennego. Polityka przestrzenna. Skala – orientacja

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, ZGODNIE Z ART. 9 ust. 4 i 5 USTAWY Z DNIA 27 MARCA 2003 ROKU USTAWY O PLANOWANIU I ZAGOSPODAROWANIU PRZESTRZENNYM, NIE JEST AKTEM PRAWA MIEJSCOWEGO. USTALENIA STUDIUM SĄ WIAŻĄCE DLA ORGANÓW GMINY PRZY SPORZĄDZANIU PLANÓW MIEJSCOWYCH.

**ZMIANA STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY ŚWIATKI ZOSTAŁA UCHWALONA PRZEZ RADĘ GMINY ŚWIATKI
UCHWAŁĄ NR XXVIII/168/2009 Z DNIA 20.10.2009 r.**

***Tekst wprowadzony do studium został zapisany pochyłym drukiem oraz
pogrubiony.***

I.3.CELE ROZWOJU

M I S J A   R O Z W O J U :

MISJĄ SAMORZĄDU LOKALNEGO JEST UKSZTAŁTOWANIE GMINY JAKO ATRAKCYJNEGO, PRZYJAZNEGO I WYJĄTKOWEGO MIEJSCA ZAMIESZKANIA, WYPOCZYNKU ORAZ ROZWOJU GOSPODARCZEGO W REGIONIE.

C E L E S T R A T E G I C Z N E :

Poprawa poziomu życia mieszkańców gminy przez, pełniejsze wykorzystanie potencjałów do rozwoju funkcji gospodarczych (rolnictwa, turystyki, przemysłu, drobnej wytwórczości itp.) mając na względzie utrzymanie w równowadze środowiska przyrodniczego.

Nadrzędną zasadą, którą należy się kierować przy realizacji celu strategicznego, jest: maksymalne wykorzystanie, przy racjonalnej gospodarce, bogactwa zawartego w walorach przyrodniczych i krajobrazowych obszaru.

C E L E G E N E R A L N E (g r u p y c e l ó w) :

Cele ekologiczne i kulturowe

- Ochrona walorów i warunków funkcjonowania oraz ciągłości przestrzennej systemów ekologicznych w celu zwiększenia atrakcyjności obszaru gminy do rozwoju funkcji turystycznej;
- Ochrona jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych dla celów rozwoju społeczno - gospodarczego oraz zabezpieczenia zasobów wód w niezmienionym stanie dla przyszłych pokoleń;
- Powiększanie świadomości ekologicznej społeczeństwa poprzez, stwarzanie warunków do bezpośredniego kontaktu ze środowiskiem, na terenach o wysokich walorach przyrodniczych;
- Ochrona i utrzymanie obiektów zabytkowych oraz przystosowanie ich do nowych potrzeb w celu wzbogacenia oferty turystycznej obszaru gminy;
- Zachowanie estetyki i ładu przestrzennego w jednostkach osadniczych w celu tworzenia współczesnych wartości kulturowych;

Cele społeczno – gospodarcze

- Zaktywizowanie rozwoju społeczno – gospodarczego przez wykorzystanie położenia geograficznego gminy;
- Tworzenie nowych miejsc pracy w celu zminimalizowania bezrobocia oraz podniesienia poziomu życia mieszkańców gminy;
- Rozwój funkcji gospodarczych w oparciu o istniejące potencjały zawarte w walorach przyrodniczych obszaru gminy.

Cele rozwoju infrastruktury technicznej i transportowej.

- Zaspokojenie potrzeb ludności w gminie poprzez dostarczanie odpowiedniej ilości i jakości infrastruktury technicznej.
- Likwidowanie kolizji między funkcjonowaniem ekosystemów, a działalnością człowieka przez tworzenie sprawnych i na odpowiednim poziomie systemów infrastruktury technicznej
- Poprawa warunków technicznych systemów komunikacyjnych zewnętrznych i wewnętrznych w celu zwiększenia atrakcyjności obszaru gminy dla inwestorów oraz polepszenia dostępności do usług mieszkańcom gminy;
- Zachowanie w zagospodarowaniu przestrzennym warunków niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania systemu obronnego państwa.

II. KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO Z OKREŚLENIEM ZASAD POLITYKI PRZESTRZENNEJ

II. 1. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, W TYM OCHRONY PRZYRODY

II.1.1. Tereny i obiekty prawnie chronione

Na terenie gminy znajdują się obszary i obiekty objęte ochroną prawną na podstawie ustaw o ochronie przyrody, o ochronie gruntów rolnych i ustawy Prawo wodne. Zagospodarowanie przestrzeni na tych obszarach powinno być zgodne z postanowieniami zawartymi w odpowiednich przepisach prawa ogólnego lub lokalnego.

Rezerваты przyrody

Na terenie gminy znajduje się rezerwat „Ostoją bobrów na rzece Pasłęce”. W obrębie gminy w skład rezerwatu wchodzi: rzeka Pasłęka oraz pasy gruntów wzdłuż niej położone, o szerokości 100m na gruntach państwowych i 10m na gruntach prywatnych. Rezerwat utworzony został zarządzeniem MliPD z dn. 5.01.1970r. (Mon. Pol. Nr 2 z 1970r.). Ustanowiony został w celu ochrony bobrów. Na terenie rezerwatu między innymi obowiązuje zakaz przebywania osób do tego nie upoważnionych przez konserwatora przyrody (z wyjątkiem gruntów prywatnych) oraz zakaz wznoszenia budowli i urządzeń komunikacyjnych i innych technicznych.

Obszary Chronionego Krajobrazu znajdujące się w obrębie gminy Świątki:

- „Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki” („OChK Doliny Pasłęki”), obejmujący większość terenów w rejonie doliny Pasłęki i w dolinie Włodowskiej Strugi w zachodniej części obszaru gminy. Gospodarka przestrzenna na terenie tego obszaru winna być zgodna z Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 147 z dnia 13 listopada 2008r. (Dz. Urz.nr 179 z dnia 21 listopada 2008 r, poz. 2632);
- „Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Środkowej Łyny” („OChK Doliny Środkowej Łyny”), obejmujący fragment terenu gminy położony na południowy-wschód od Kwiecewa. Gospodarka przestrzenna na terenie tego obszaru winna być zgodna z Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego nr 160 z dnia 19 grudnia 2008r. (Dz. Urz. nr 201 z dnia 31 grudnia 2008 r, poz. 2632);
- Na obszarach chronionego krajobrazu obowiązują w zakresie gospodarki przestrzennej następujące zakazy: zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką
- realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu art. 51 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25, poz. 150, z późn. zm. 1);
- likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- wydobycia do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciw osuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.

Użytek ekologiczny „Kwiecewo”

Użytek ekologiczny „Kwiecewo” został ustanowiony Rozporządzeniem Wojewody Warmińsko-Mazurskiego Nr 43 z dnia 28 kwietnia 2008 roku (Dz. Urz. Woj. Nr 74 z dnia 12 maja 2008, poz.1396)

Użytek obejmuje obszar polderu położony na południe od miejscowości Kwiecewo. Na obszarze użytku zabrania się:

- 1) niszczenia, uszkodzenia lub przekształcania obszaru;
- 2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym albo budową, odbudową, utrzymywaniem, remontem lub naprawą urządzeń wodnych;
- 3) uszkodzenia i zanieczyszczenia gleby;
- 4) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli zmiany te nie służą ochronie przyrody albo racjonalnej gospodarce rolnej, leśnej, wodnej lub rybackiej;
- 5) likwidowania, zasypywania i przekształcania naturalnych zbiorników wodnych, staro rzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;
- 6) wylewania gnojowicy, z wyjątkiem nawożenia użytkowanych gruntów rolnych;
- 7) zmiany sposobu użytkowania ziemi;
- 8) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 9) umyślnego zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia nor, legowisk zwierzęcych oraz tarlisk i złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką;
- 10) umieszczania tablic reklamowych.

Obszary Natura 2000

Natura 2000 to sieć obszarów chronionych, wyznaczonych na terenie państw Unii Europejskiej. Obszary te utworzono według wspólnych zasad, określonych w dwóch aktach prawnych, ustanowionych w 1979 i 1992 roku przez Komisję Europejską, mianowicie w Dyrektywie Ptasiej i Dyrektywie Siedliskowej.

Głównym założeniem funkcjonowania systemu NATURA 2000 jest „ochrona przez zachowanie form użytkowania ziemi sprzyjającym chronionym wartościom”.

Dyrektywa Ptasia – 79/409/EEC („Dyrektywa o ochronie dziko żyjących ptaków”) ma zapewnić zachowanie wszystkich populacji ptaków, występujących w stanie dzikim w Europie. Dokument ten reguluje również zasady handlu i pozyskiwania ptaków łownych oraz przeciwdziała niedopuszczalnym metodom ich zabijania. Wg tej Dyrektywy kraje członkowskie Unii muszą wyznaczyć na lądzie i morzu ostoje ptaków określone jako Obszary Specjalnej Ochrony (OSO - Special Protection Areas, SPAs), zgodnie z kryteriami międzynarodowej organizacji ochrony ptaków Bird Life International.

Dyrektywa Siedliskowa – 92/43/EEC („Dyrektywa w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory”) określa zasady zachowania najcenniejszych i zagrożonych elementów różnorodności biologicznej na terytorium państw członkowskich UE.

Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. Nr 92, poz. 880) wprowadziła nową formę ochrony przyrody, tj. obszar Natura 2000. W skład sieci Natura 2000 wchodzi obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO), wyznaczone na mocy Dyrektywy Ptasiej oraz specjalne obszary ochrony siedlisk (SOO), wyznaczone na mocy Dyrektywy Siedliskowej. Na podstawie art. 28, ust.1 w/w ustawy oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków Natura 2000 (Dz. U. Nr 229, poz. 2313), na terenie gminy Świątki powołane zostały następujące obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):

Natura 2000 w gminie Świątki:

obszary specjalnej ochrony ptaków (OSO):

Dolina Pasłęki (kod obszaru PLB280002), obejmująca obszar 19 405,9 ha, która na terenie gminy Świątki zajmuje obszar 1 709,3 ha

Na terenie gminy Świątki położone są obszary, który znajdują się na tzw. Liście „Shadow List”. Są to Potencjalne obszary siedliskowe Natura 2000 obejmujące tereny, które wykazują wartości przyrodnicze specjalnych obszarów ochrony siedlisk i zostały umieszczone na tzw. Shadow List 2006 przez organizację pozarządowe

Rzeka Pasłęka (kod obszaru PLH280006),

Obejmuje obszar 6 233,4 ha. Na terenie gminy Świątki zajmuje obszar 394,9 ha. Jest to ważna ostoja bobra *Castor fiber* w północno-wschodniej Polsce. Wody Pasłęki i jej dopływów są siedliskiem ryb reofilnych i potencjalnie największym tarliskiem ryb wędrownych. Bytuje tu 8 gatunków ryb wymienionych w załączniku II Dyrektywy Siedliskowej, m.in. silne populacje bolenia i głowacza białopłetwego. Łącznie, w ostoi stwierdzono 12 gatunków kręgowców z załącznika II Dyrektywy. Z doliną rzeki związanych jest ponadto 8 rodzajów siedlisk z załącznika II Dyrektywy Siedliskowej. Ponadto, położenie, układ przestrzenny i proponowany zasięg planowanej ostoi daje jej realną szansę pełnienia roli kluczowego korytarza ekologicznego zapewniającego ciągłość bytowania gatunków od centrum regionu w kierunku wybrzeża Bałtyku

Gleby chronione

Obszarami podlegającymi szczególnej prawnej ochronie z mocy ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych są gleby III klasy bonitacyjnej. Na terenie gminy Świątki zajmują one ponad połowę powierzchni wśród użytków rolnych. Zmiana ich użytkowania w areale powyżej 0,5 ha wymaga zgody Ministra Rolnictwa.

Z mocy tej ustawy ochronie podlegają również gleby pochodzenia organicznego, mające na terenie gminy duży udział wśród trwałych użytków zielonych. Zmiana ich użytkowania na nierolnicze wymaga zgody Marszałka Województwa.

- Zlewnie chronione

Ustawa prawo wodne z 18.07.2001r., która weszła w życie 1 stycznia 2002r. ustanowiła zakaz wprowadzania ścieków do jezior oraz ich dopływów, jeżeli czas dopływu ścieków do jeziora byłby krótszy niż jedna doba. Zakaz ten dotyczy obiektów nowych, wybudowanych po dniu wejścia w życie ustawy.

Na terenie gminy Świątki przepis ten dotyczy fragmentów obszaru gminy: zachodniego (zlewnia jez. Narie i jeziorok w rejonie Brzydowa i Włodowa), wschodniego (zlewnie jezior: Limajno i Bukwałdzkiego) oraz zlewni jezior: Sunia i Skolity.

II.1.2. Zagrożenia i ochrona środowiska przyrodniczego

Środowisko wodne

Z nielicznych badań, wykonanych w nieodległej przeszłości oraz w latach osiemdziesiątych wynika, że jednym z podstawowych problemów jest stan czystości wód powierzchniowych, w tym szczególnie jezior. Z wykonywanych badań, wynika, że jakość wód powierzchniowych (Pasłęka, Włodowska Struga, jez. Sunia) nie jest zadowalająca.

W celu ochrony środowiska wodnego powinno się kanalizować zabudowę (mieszkalną, rekreacyjną i inną w obrębie której powstają ścieki) i włączać ją w gminny system oczyszczania ścieków. Podstawowym odbiornikiem oczyszczonych ścieków powinny być cieki położone poza zlewnią całkowitą jezior. W zabudowie rozproszonej można także rozważać odprowadzanie oczyszczonych ścieków w grunt, przy czym tego rozwiązania powinno się unikać w dolinie Pasłęki.

Powinno się też minimalizować dopływy substancji biogennych i organicznych z pól. Realizować to można poprzez utrzymywanie i tworzenie wzdłuż brzegów wód (szczególnie jezior) stref ochronnych z trwałej zieleni, a także budowę buforowych zbiorników wodnych na dopływach jezior.

Brzegi rzek, jezior i innych zbiorników wodnych znajdujących się w granicach gminy należy chronić przed nadmiernym zagospodarowaniem poprzez umiejscawianie zabudowy poza strefami ochronnymi ekosystemów wodnych. Zabudowa nie może zakłócać funkcjonowania środowiska przyrodniczego na tych obszarach. Sugeruje się stosowanie pasów zieleni fitomelioracyjnej, rekreacyjnej i zieleni o innych funkcjach. Ma to na celu ochronę flory i fauny, zachowanie dostępu do wody dziko występującym zwierzętom.

Obszary zagrożenia powodziowego

Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią w granicach gminy Świątki występują w zlewni rzeki Pasłęki.

Zgodnie z opracowaniem Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej Oddział Morski w Gdyni „Wyznaczenie granic obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią w celu uzasadnionego odtworzenia terenów zalewowych” na zlecenie Zarządu Gospodarki Wodnej w Gdańsku, obszary takie występują na terenie gminy Świątki w ciągu Pasłęki. Zgodnie z w/w

opracowaniem na terenie gminy Świątki w granicach przebiegu rzeki Pasłęki występują obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią oraz obszary o prawdopodobieństwie występowania (przewyższenia).

- **W planach miejscowych i w warunkach zabudowy należy uwzględnić ww. informacje.**
- **Wykonywanie urządzeń zabezpieczających przed powodzią wymaga pozwolenia wodnoprawnego.**
- **Na obszarze położonym między wałem przeciwpowodziowym a korytem wody płynącej zabrania się wznoszenia obiektów budowlanych, składania materiałów, zmieniania ukształtowania powierzchni gruntu, sadzenia drzew i krzewów oraz wykonywania urządzeń lub robót, które mogą utrudniać ochronę tych obszarów przed powodzią; nie dotyczy to robót związanych z regulacją i utrzymaniem wód śródlądowych.**

Tereny narażone na osuwanie się mas ziemnych

Ze względu na dynamiczną rzeźbę, część terenów zagrożonych jest osuwiskami. Według „Katalogu osuwisk województwa olsztyńskiego”, wydanym przez Instytut Geologiczny w Warszawie w 1971 roku dotyczy to głównie stromych dolin cieków, a także większości zboczy nad jez. Sunia. Na terenach zagrożonych osuwiskami powinno się unikać lokalizowania zabudowy, a ewentualne wyjątki poprzedzać szczegółowym rozpoznaniem geologicznym warunków stateczności zboczy. Użytkowanie zboczy powinno zapewniać ich dobre odwodnienie. Najbardziej sprzyjającą stabilizacji zboczy jest trwała zieleń głęboko się ukorzeniająca.

Przyroda, krajobraz, atmosfera

Zagrożeniem dla obszarów cennych przyrodniczo (ostoi przyrody) i korytarzy ekologicznych może być głównie nadmierna antropopresja i fragmentacja krajobrazu stwarzająca przeszkody dla migracji zwierzyny, a także monotypizacja krajobrazu i związane z nią likwidowanie śródpolnych zadrzewień i podmokłości.

Zagrożenie dla krajobrazu stanowi głównie zabudowa o charakterze znacznie odbiegającym od budownictwa regionalnego. Dlatego niezbędna jest realizacja zabudowy wyłącznie o architekturze nawiązującej do architektury regionalnej.

Zagrożenie dla czystości powietrza atmosferycznego istnieje w zasadzie tylko w sezonie grzewczym. W stosowanych systemach grzewczych zaleca się unikać paliwa zanieczyszczonego, w tym głównie węgla kamiennego i brunatnego oraz koksu.

Szczególnym nadzorem powinno się otaczać obiekty uciążliwe ze swej natury – jak szamba, fermy zwierzęce czy oczyszczalnie ścieków.

III.1.3. Zalesienia

Ze względów przyrodniczych do zalesienia powinny być przeznaczone w pierwszej kolejności grunty rolne o małej przydatności rolniczej (oprócz nieużytków bagiennych i użytków łąkarskich), oraz położone na terenach silnie skonfigurowanych, o znacznych spadkach. Dopuszcza się także zalesianie gruntów rolnych innych niż wymienione, jeżeli zostanie zaniechane ich użytkowanie rolne

III.1.4. Odnawialne źródła energii

Na terenie gminy ustala się możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii (wiatrowa, wodna, słoneczna, geotermalna).

Ustala się możliwość realizacji elektrowni wiatrowych na terenie gminy. Ustala się konieczność opracowania planu miejscowego pod farmy wiatraków jako dodatkowych źródeł energii odnawialnej z uwagi na położenie obszarów Natura 2000 Dolina Pasłęki na terenie gminy. W prognozie oddziaływania na środowisko planów miejscowych należy wykorzystać opracowane wcześniej:

- ***rozmieszczenie lokalnych elementów cennych ekologicznie;***
- ***występowanie i liczebność awifauny lęgowej, przelotnej, wędrownej oraz zimującej;***
- ***określić jaka jest możliwość potencjalnego oddziaływania na awifaunę oraz określić jakie działania należy podjąć, aby zminimalizować efekt oddziaływania elektrowni wiatrowej na ptaki, które są podstawową grupą systematyczną w tym wypadku.***

Ustala się możliwość realizacji elektrowni wodnych przy sprzyjających warunkach hydrograficznych. Lokalizacja inwestycji winna być uzgodniona z Regionalnym Zarządem

Gospodarki Wodnej oraz w przypadku położenia inwestycji na terenach objętych ochroną z uwagi na walory przyrodnicze z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska.

II.1.5. Gospodarka odpadami

Odpady stałe z jednostek osadniczych powinny być czasowo składowane w wiejskich punktach gromadzenia odpadów lub w odpowiednich pojemnikach na posesjach, a stamtąd wywożone na miejsce utylizacji (wysypisko) położone poza terenem gminy. W miarę rozwoju systemu, powinien on w coraz większym stopniu uwzględniać segregację odpadów.

W perspektywie przewidywana jest możliwość utylizacji odpadów na terenie gminy. W studium przewiduje się lokalizację obiektu utylizacji odpadów w rejonie miejscowości Żardeniki położonej na terenie gminy Świątki. Zakłada się, że zakład utylizacji może funkcjonować jako rejonowy zakład utylizacji przyjmujący odpady także z miasta Olsztyna.

II.1.6. Złóża surowców mineralnych

Na terenie gminy zostały udokumentowane dwa złoża kopalin w kategoriach bilansowych, podlegające ochronie przed trwałym zainwestowaniem powierzchni, utrudniającym możliwość ich wykorzystania.

Są to złoża: kruszywa naturalnego „Kłobia” i kredy jeziornej „Kiewry”. Ponadto przewiduje się ochronę terenów spodziewanego występowania złóż kruszywa naturalnego w rejonach miejscowości: Kalisty, Skolity, Gołogóra i Komalwy. Eksploatacja złóż na obszarze gminy zgodnie z przepisami prawa geologicznego, po ich udokumentowaniu i opracowaniu planu miejscowego.

Ograniczone są możliwości eksploatacji złóż kopalin organicznych, tj. torfu i kredy jeziornej. Złoża torfu i kredy jeziornej występują głównie na terenach chronionych na obszarach Natura 2000 i obszarach chronionego krajobrazu i przeciwwskazana była by ich eksploatacja. Ponadto torfy spełniają ważną rolę hydryczną w środowisku i jako komponent ekologiczny winny tę funkcję dalej spełniać.

KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Kierunki ochrony środowiska kulturowego

Na terenie gminy występuje znaczna ilość obiektów zabytkowych położonych w miejscowościach, zabytkowe układy ruralistyczne, oraz inne cenne świadectwa dawnych kultur. Wszystkie obiekty zabytkowe powinny być zachowane i przystosowane do nowych czasów.

Kierunkiem wszelkich działań w zakresie obiektów zabytkowych na terenie gminy Świątki powinna być ich ochrona. Działania realizujące ochronę to:

- **zamieszczanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz decyzjach o warunkach zabudowy odpowiednich zaleceń dotyczących zasad ochrony zabytków,**
- **niezbędna ścisła współpraca władz, właścicieli oraz użytkowników obiektów zabytkowych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków,**
- **zahamowanie oraz niedopuszczenie do procesów zniszczeń obiektów zabytkowych polegających na rozbiórce budynków, robotach ziemnych, wysypywaniu śmieci i tworzeniu składowisk na zabytkowych terenach zielonych, wycince starodrzewia,**
- **popularyzacja rodzimych tradycji, zabytków i kultury,**
- **adaptacja obiektów zabytkowych z zachowaniem walorów i wartości historycznych z równoczesnym realizowaniem celów edukacyjnych, poznawczych, turystycznych i naukowych,**
- **korzystanie z funduszy i programów unijnych.**

W procesie kreowania nowych wartości kulturowych, koniecznym działaniem jest stworzenie obrazu współczesnej wsi na Warmii. Postuluje się nawiązywanie do tradycji w nowej architekturze budynków, to jest:

- **wysokość budynków do 2 kondygnacji, w tym użytkowe poddasze,**
- **dachy dwuspadowe, o nachyleniu połąci 35-45⁰, pokryte dachówką ceramiczną lub materiałem dachówko podobnym w odcieniu czerwieni,**
- **tradycyjne ozdoby budynków, podcienia szczytowe, narożne, wypustowe, zdobienie okien drzwi, okiennic oraz ganki,**
- **kalenice budynków mieszkalnych równoległe do ulic,**
- **należy zachować zabytkowe układy ruralistyczne**

- **nowa zabudowa powinna nawiązywać do historycznych układów nie niszcząc zabytkowych założeń wiejskich,**

Wytyczne konserwatorskie

Wytyczne konserwatorskie dla wsi postulowanych do objęcia ochroną historycznego układu wsi

Należy zachować historyczne układy ruralistyczne we wsiach: Brzydowo, Kalisty, Gołogóra, Garzewo, Komalwy, Konradowo, Kwieciewo, Włodowo, Różynka, Świątki, Worławki, Skolity ze względu na znaczną liczbę cennych obiektów budownictwa wiejskiego wpisanych do ewidencji Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie, zabytkowych układów zabudowy wsi oraz charakterystycznego otoczenia krajobrazowego.

We wskazanych wsiach należy wyznaczyć strefy ochrony historycznego układu wsi w obrębie, których powinien obowiązywać priorytet wymagań konserwatorskich nad prowadzoną działalnością inwestycyjną. Strefa ta obejmuje obszar podlegający rygorom w zakresie utrzymania zasadniczych elementów rozplanowania istniejącej substancji o wartościach kulturowych oraz charakteru i skali nowej zabudowy. Wymóg uzgodnień wszelkich projektów realizacyjnych z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Olsztynie.

Na terenie objętym strefą obowiązują następujące zasady zagospodarowania:

1. Ochrona historycznej kompozycji wsi.
2. Ochrona historycznego układu ulic/traktów i placów
3. Ochrona historycznych podziałów parcelacyjnych.
4. Zachowanie osi kompozycyjnych i powiązań widokowych.
5. Ochrona zabytkowych cmentarzy.
6. Ochrona historycznej skali oraz sposobu zabudowy działek.
7. Wszelkie inwestycje budowlane oraz działania mogące wpłynąć na wygląd zespołu zabudowy miejscowości, wygląd obiektów historycznych, mogące naruszyć ich ekspozycje (w tym montaż wszelkiego rodzaju urządzeń technicznych, tablic, reklam) wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.
8. Dostosowanie współczesnych funkcji do wartości zabytkowych zespołów i obiektów oraz eliminacja funkcji uciążliwych.
9. Nawiązanie w nowej zabudowie do zasad historycznej kompozycji, zastosowanie tradycyjnych materiałów. Obowiązuje również zasada ochrony ekspozycji historycznej zabudowy i poszczególnych budynków historycznych. Formy współczesne powinny harmonizować z istniejącym układem przestrzennym i nawiązywać do lokalnej tradycji architektonicznej w zakresie: gabarytów (do 2 kondygnacji w tym poddasze użytkowe), bryły, skali, użytych materiałów, podziałów architektonicznych elewacji, kształtu dachu (dwuspadowe o spadkach od 35 do 45 stopni, kryte dachówką ceramiczną lub materiałem dachówko podobnym w odcieniu czerwieni). Projektowaną zabudowę uzupełniającą należy lokalizować na terenie dawnych siedlisk.

Wytyczne konserwatorskie dla indywidualnych budynków objętych ochroną konserwatorską

- Zachowanie istniejącego detalu architektonicznego.
- Utrzymanie kolorystyki elewacji typowej dla regionu.
- Zachowanie tradycyjnych materiałów.
- Zachowanie formy, kształtu, kąta nachylenia oraz pokrycia połaci dachów.
- Zachowanie pierwotnej ilości i kształtu ościeży otworów drzwiowych zewnętrznych i otworów okiennych.
- Zachowanie pierwotnej stolarki okiennej i drzwiowej lub jej odtworzenie.
- Zakazuje się wyburzania, nadbudowy, przebudowy, rozbudowy obiektów historycznych (zmian formy dachów i rodzaju pokrycia dachowego, zmian w obrębie elewacji nie wynikających z ustaleń zdobytych na podstawie odrębnych wytycznych konserwatorskich.
- W odniesieniu do obiektów wpisanych do rejestru zabytków oraz ich otoczenia (np. w postaci zieleni) mają zastosowanie przepisy ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Wszelkie inwestycje budowlane oraz działania mogące wpłynąć na ich wygląd (w

tym montaż wszelkich urządzeń technicznych, tablic i reklam) wymagają uzyskania pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Wytyczne konserwatorskie ochrony archeologicznej

- Strefa bezwzględnej ochrony reliktów archeologicznych obejmuje obszary, na których występują stanowiska archeologiczne wpisane do Rejestru zabytków archeologicznych. Obowiązuje tu całkowity zakaz jakiegokolwiek ingerencji w strukturę ich nawarstwień zaś opieka powinna sprowadzać się do prac pielęgnacyjnych po uzyskaniu pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków. Także stanowiska o własnej formie krajobrazowej (np. grodziska, kurhany, wały, groble) widoczne w terenie wymagają bezwzględnego zachowania.
- Stanowiska, których zainwestowanie wymaga prowadzenia ratowniczych badań archeologicznych poprzedzających inwestycję są to obiekty płaskie duże (osady, cmentarzyska, obozowiska) zewidencjonowane na obszarach AZP.
- Stanowiska, których zainwestowanie wymaga realizacji inwestycji pod nadzorem archeologicznym to obiekty płaskie małe tzw. ślady osadnictwa, zewidencjonowane na obszarach AZP.
- W bezpośrednim sąsiedztwie stanowisk archeologicznych w przypadku inwestowania należy prowadzić obserwację archeologiczną.
- Strefa ochrony archeologicznej obejmuje także obszar nie rozpoznany pod względem archeologicznym, są to dwa obszary AZP. Działalność inwestycyjna powinna być poprzedzona badaniami archeologicznymi.
- Na wszelkiego rodzaju badania archeologiczne należy uzyskać pozwolenie Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Wytyczne konserwatorskie ochrony terenów zieleni oraz krajobrazu kulturowego

1. Obowiązuje pełna ochrona zabytkowej zieleni w postaci alei przydrożnych zieleni zorganizowanej na cmentarzach i terenach przykościelnych.
2. Zakazuje się wycinki drzew zabytkowych alei przydrożnych oraz zieleni zorganizowanej na cmentarzach i terenach przykościelnych bez uzgodnienia z Wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Olsztynie.
3. Zakazuje się realizacji inwestycji budowlanych i działań mogących wpłynąć na zmianę wyglądu zastanego krajobrazu kulturowego.
4. Wszelkie zmiany powinny uwzględniać analizę skutków dla krajobrazu i panoramy miejscowości

Wykaz obiektów zabytkowych podlegających ochronie

Obiekty wpisane do Rejestru zabytków

Miejscowość	Nr	Obiekt	Nr rejestru	Data wpisu
Brzydowo		Zespół dworski – parkowy	A – 4298	30 kwietnia 2004
Kalisty		Dwór	A – 1058	31 lipca 1968 r.
Komalwy		Dwór	A – 2589	25 listopada 1988 r.
		Park dworski	A – 1752	30 grudnia 1986 r.
Kwiecewo	002	Dom	A – 1136	1 września 1968 r.
		Kościół Św. Jakuba Apostoła wraz z cmentarzem przykościelnym	A – 1141	1 września 1968 r.
Łumpia		Park krajobrazowy	A – 1467	25 marca 1983 r.
Różynka		Kościół Św. Mateusza Apostoła wraz z cmentarzem przykościelnym	A – 1121	23 sierpnia 1968 r.
		Stanowisko archeologiczne – grodzisko (st. I)	C-259	11 grudnia 2002 r.
Włodowo		Kościół Michała Archanioła wraz z cmentarzem przykościelnym	A – 925	19 maja 1968 r.
Żardeniki		Park dworski	A – 1758	30 grudnia 1986 r.

Zabytkowe kościoły na terenie gminy

Miejscowość	Nazwa	Czas powstania	Wpis do rejestru	Nr na mapie
Świątki	Kościół p. w. Św. Męczenników Kosmy i Damiana	1855 – 1856 r.	-	1
Kwiecewo	Kościół p. w. Św. Jakuba Apostoła	1692 – 1699 r.	Z dn. 01.09.1968 r.	2
Różynka	Kościół p. w. Św. Mateusza Apostoła	1604 r.	Z dn. 23.08.1968 r.	3
Skolity	Kościół p. w. Narodzenia NMP	1710 r.	-	4

Włodowo	Kościół p. w. Michała Archaniola	1738 r.	Z dn. 19.05.1968 r.	5

Zabytkowe parki na terenie gminy

Miejscowość	Nazwa parku	Czas powstania	Pow. w ha	Stan zachowania	Nr rejestru zabytków	Nr na mapie
Brzydowo	dworski	Poł. XIX w.		średni	A – 4298	1
Łupia	dworski, krajobrazowy	2 poł. XIX w.	1.54	Dobry	A – 1467	2
Kwiecewko	podworski	XIX w.	2.75	Zniszczony		3
Komałwy	pałacowy	XIX w.	2.92	Dobry	A – 1752	4
Żardeniki	dworski	XIX / XX w.		średni	A – 1758	5
Kłobia	podworski	k. XIX w.		Zniszczony		6

Zespoły dworsko - folwarczne

Miejscowość	Czas powstania	Czytelność kompozycji	Stan zachowania	Nr na mapie
Brzydowo	1834 r., 2 poł. XIX w., XX w.	zatarła	średni	1
Łupia	2 poł. XIX w.	nieczytelna	zniszczony	2
Kalisty	2 poł. XVIII w. XIX / XX w.	słaba	średni	3
Kłobia	k. XIX w., 1 poł. XX w.	czytelna	średni	4
Kwiecewko	k. XIX w., 1 poł. XX w.	średnia	średni	5
Komałwy	2 poł. XIX w., pocz. XX w.	czytelna	średni	6
Konradowo	2 poł. XIX w., pocz. XX w.	dość czytelna	silnie przekształcony	7
Żardeniki – zachodni	k. XIX w.,pocz. XX w.	słaba	średni	8
Żardeniki – wschodni	k. XIX w.,pocz. XX w.	czytelna	średni	9

Cmentarze zabytkowe na terenie gminy

Miejscowość	Nazwa	Stan użytkow.	Data założenia	Pow. [ha]	Położenie	Nr na mapie
Brzydowo	rodowy ewangelicki	nieczynny	XIX/XX w.	0.01	Położony parku podworskim, na lekkim wzniesieniu ok. 50m na zach. Od zabudowań podworskich.	1
	ewangelicki	nieczynny	1 poł. XX w.	0.30	Położony w rozwidleniu dróg polnych z Brzydowa do Kiewr i Kalist.	2
Kalisty	ewangelicki	nieczynny	2poł. XIX w.	0.11	Położony ok. 50m na pn. od drogi Brzydowo – Świątki na lekkim wzniesieniu terenu.	3
Kłobia	ewangelicki	nieczynny	XIX w.	0.054	Położony na wzgórzu ponad wsią w lesie świerkowym, ok. 300m na pn. - zach. od wsi.	4
Kwiecewo	parafialny rzymskokatolicki	czynny	XIX w.	0.8	Na lekkim wzniesieniu przy drodze asfaltowej Świątki – Dobre Miasto, w środku wsi, przy kościele.	5
Różynka	parafialny katolicki	czynny	XIX w.	0.5	Za wzniesieniu we wsi.	6
	parafialny ewangelicki	nieczynny	XIX w.	0.2	Położony we wsi, przy kościele.	7
Włodowo	rodowy ewangelicki	nieczynny	1 poł. XX w.	0.002	Położony między zabudowaniami nowej leśniczówki a lasem, otoczony polami uprawnymi.	8
	rodowy ewangelicki	nieczynny	1945 r.	0.001	Położony na skraju lasu, przy polnej drodze z Włodowa do starej leśniczówki, między spalonym domostwem a leśniczówką.	9
	Parafialny katolicki	czynny	XIX w.	0.7	Na wzniesieniu, koło wsi.	10
Skolity	parafialny katolicki	czynny	XIX w.	0.8	Położony na stoku w centrum wsi, przy kościele.	11
Świątki	parafialny rzymsko-katolicki	czynny	XIX w. nowy po 1945 r.	1.5	Na wzniesieniu, we wsi.	12
	parafialny rzymsko-katolicki	nieczynny	poł. XIX w., nowy po 1945 r.	0.09	Położony w centrum wsi, przy kościele parafialnym od jego pd. Strony.	13

	parafialny	czynny	II poł. XIX	1.05	Położony na pn-zach skraju wsi, na zboczu lekkiego wzniesienia, ok. 100m na zachód od szosy Świątki – Ornetka. Od pn i Zach otoczony polami.	14
Kiewry	rodowy	nieczynny	II poł. XIX	0,082	Położony na terenie płaskim ok. 10m na wsch. Od drogi Kalisty – Ostróda поблизу zab. gosp. Kiewry otoczony polami i łąkami	15

Obiekty nieruchome znajdujące się w ewidencji zabytków postulowane do objęcia ochroną oraz wykaz stanowisk archeologicznych zawiera załącznik „EWIDENCJA ZABYTKÓW” stanowiący integralną część niniejszego studium gminy.

II. 3. KIERUNKI ROZWOJU FUNKCJI GOSPODARCZYCH

II. 3.1. Rolnictwo

O kierunku rozwoju rolnictwa w gospodarce rynkowej przesądzą obecnie w ramach struktur unijnych warunki podpisanych porozumień w ramach jednolitej polityki rolnej w krajach Unii. Podstawą lokalną do kreowania polityki przestrzennej dotyczącej rozwoju funkcji rolnej są warunki przyrodniczo rolnicze i ekonomiczne, które mają bezpośredni wpływ na opłacalność produkcji.

Należy zadbać o tworzenie warunków do powstawania gospodarstw specjalistycznych dużych (około 100ha i więcej) oraz grup producenckich z gospodarstw na mniejszych areałach. Ważnym czynnikiem stymulującym rozwój gospodarczy jest stwarzanie przez samorząd warunków sprzyjających nowym inwestycjom związanym z przetwórstwem rolno – spożywczym (przestrzenne przygotowanie terenów, uzbrojenie w infrastrukturę techniczną itp.).

Prawie cały obszar gminy charakteryzuje się bardzo korzystnymi warunkami przyrodniczo – rolniczymi (poza doliną Pasłęki). Dobre gleby (kompleks pszenny dobry, z szerokim wachlarzem doboru roślin uprawnych jak pszenica, buraki cukrowe, rzepak i inne), mniej za niż na pozostałym obszarze gminy wrażliwość terenu na antropopresję, zasoby gruntów Skarbu Państwa do zagospodarowania, dobre powiązanie komunikacyjne z podstawowym układem drogowym w województwie.

Na obszarze tym istnieją już obecnie duże gospodarstwa rolne i mogą powstawać w przyszłości duże gospodarstwa farmerskie o powierzchni ok.100 ha lub specjalistyczne na mniejszych areałach.

Postuluje się na obszarach wrażliwych na antropopresję wprowadzanie rolnictwa opartego o ekologiczne zasady gospodarowania (zintegrowanego), które na obszarze tej gminy ma wyjątkowo sprzyjające warunki rozwoju przez brak zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego. Produkty rolne wytwarzane w takich gospodarstwach są poszukiwane na rynkach krajowych i za granicą.

Postuluje się przyjąć następującą politykę przestrzenną w dziedzinie rolnictwa:

- wykorzystanie w maksymalnym stopniu programów pomocowych UE do tworzenia prawidłowej struktury gospodarstw rolnych, poprawy warunków życia ludności wiejskiej i likwidacji bezrobocia na wsi;
- tworzenie dużych (ok. 100ha) gospodarstw rolnych głównie nastawionych na produkcję roślinną oraz chów bydła (środkowa część gminy);
- tworzenie gospodarstw specjalistycznych hodowlanych o mniejszym areale;
- organizacja skupu, przetwórstwa i sprzedaży artykułów rolniczych ;
- zrównoważone respektowanie wymogów środowiska w rolnictwie;
- poprawa warunków życia ludności na wsi poprzez rozbudowę systemów infrastruktury technicznej oraz społecznej;
- rozwój produkcji alternatywnej na terenach wiejskich w sąsiedztwie lasów jak: uprawa i zbieranie ziół, zbiory runa leśnego oraz rozwój pszczelarstwa;
- rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego i przechowywania w oparciu o lokalne produkty.

II. 3.2. Przemysł i rzemiosło produkcyjno usługowe

Produkcja przemysłowa na terenie gminy, to głównie niewielkie zakłady nastawione na przetwórstwo surowców lokalnych.

Korzystne warunki przyrodniczo rolnicze stwarzają zaplecze surowcowe do rozwoju przetwórstwa rolno – spożywczego, przechowywania, suszarni itp.

Ze względu na dotychczasowy rozwój oraz uwarunkowania przyrodnicze, postuluje się by na obszarze gminy nadal dominowały kierunki produkcji oparte o przetwórstwo surowców lokalnych nie

wyklucza się także zakładów produkcyjnych o swobodnych warunkach lokalizacji oraz innych nieuciążliwych dla środowiska.

Nowe zakłady produkcyjne powinny być lokalizowane głównie w ośrodku obsługi gminy - miejscowości Świątki. Poza ośrodkiem istnieje możliwość lokalizacji niewielkich zakładów produkcyjnych w oparciu o byłe bazy gospodarcze gospodarstw uspołeczniionych, lub w większych wsiach wielofunkcyjnych.

II. 3. 3 . T u r y s t y k a

Brak rozwoju funkcji turystycznej w dotychczasowym rozwoju gminy wynikał głównie z niewielkiej oferty terenów atrakcyjnych do lokalizacji bazy turystycznej. Położony w zachodniej części gminy korytarz ekologiczny rzeki Pasłęki jest terenem o wybitnych walorach przyrodniczo krajobrazowych. We wschodniej części gminy nad jeziorem Sunia występuje także korzystny teren do rozwoju funkcji turystycznej.

Postuluje się rozwój funkcji turystycznej w rejonie miejscowości położonych w dolinie Pasłęki oraz na terenach w rejonie jeziora Sunia. Ze względu na wyjątkową wartość przyrodniczą obszaru powinny dominować formy turystyki indywidualnej o małej intensywności zabudowy (duże działki).

Dodatkowo, w oparciu o gospodarstwa rolne położone w południowo zachodniej i w południowo wschodniej części gminy postuluje się rozwój funkcji agroturystycznej.

Postuluje się przyjęcie następujących standardów do rozwoju budownictwa rekreacji indywidualnej na obszarze gminy.

Budownictwo rekreacji indywidualnej, na działkach nie mniejszych niż 1500 m², powinno rozwijać się we wsiach, na zasadzie uzupełnień zabudowy lub rozwoju przestrzennego poszczególnych wsi.

Nowe zainwestowanie turystyczne może być realizowane pod warunkiem spełnienia przez inwestorów warunków dotyczących uzbrojenia terenu w infrastrukturę techniczną. Architektura obiektów winna scalać i stylem nawiązywać do cech budownictwa regionalnego tzn. dachy wysokie o nachyleniu połaci dachowych 30- 50⁰, pokryte dachówką ceramiczną lub materiałem dachówkopodobnym w odcieniu czerwieni.

II. 4. KIERUNKI ROZWOJU SIECI OSADNICZEJ I OBSŁUGI LUDNOŚCI

Prognozowane przemiany demograficzne

Zmiany w zaludnieniu gminy w przyszłości będą uzależnione przede wszystkim od istniejącej sytuacji społeczno-gospodarczej zarówno na terenie gminy jak i regionu oraz kraju a także uwarunkowaniami demograficznymi przyrost naturalny i saldo migracji.

Obecnie gminę Świątki charakteryzuje w miarę stała liczba zaludnienia i należy się spodziewać, iż ta tendencja będzie się utrzymywała. Gęstość zaludnienia w gminie Świątki wynosi około 25 os./km² podobnie jak średnio na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego. Na liczbę mieszkańców gminy wpływa przede wszystkim przyrost naturalny. W województwie warmińsko-mazurskim na obszarach wiejskich przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w 2007 r. wyniósł 3,0 ‰, a w gminie tylko -0,2 ‰, co trzeba uznać za sytuację niekorzystną. Jednocześnie w gminie Świątki saldo migracji na 1000 mieszkańców w 2007 r. było ujemne i wynosiło – 8,9. Oznaczało to, iż odpływ ludności z gminy był większy niż napływ.

Jednocześnie analizując dane pomiędzy 2000 a 2007 r. należy się spodziewać, iż będzie wzrastać liczba ludności w wieku poprodukcyjnym (będąca efektem postępującego procesu starzenia się ludności).

Tabela Struktura wieku ludności w latach 2000 i 2007

Lata	Struktura wieku		
	wiek przedprodukcyjny	wiek produkcyjny	wiek poprodukcyjny
w procentach			
Obszary wiejskie województwa warmińsko-mazurskiego			

2000	30,0	56,9	12,7
2007	24,2	62,5	13,2
Gmina Świątki			
2000	30,8	56,1	13,1
2007	24,6	62,3	13,1

Źródło: WWW.stat.gov.pl

Rynek pracy

Prognozowane zmiany w zatrudnieniu będą polegać na:

- rozwoju gospodarstw specjalistycznych nastawionych na produkcję roślinną i zwierzęcą o wysokiej jakości;
- rozwoju działalności związanej z rolnictwem: agroturystyki, działalności związanej z przetwórstwem produktów rolniczych i ich zbytem;
- w gospodarstwach średnich może rozwinąć się rolnictwo ekologiczne, co pozwoliłoby wykorzystać istniejące nadwyżki rąk do pracy;
- wzroście zatrudnienia w usługach;
- wzrost dwuzawodowości.

Przedstawione zmiany, jakie powinny nastąpić w zatrudnieniu potwierdzają konieczność aktywizacji społeczno-gospodarczej gminy. Od 2000r. liczba podmiotów gospodarki narodowej na terenie gminy wzrosła z 149 do 193, z czego 95 % stanowiły jednostki sektora prywatnego. O aktywności ekonomicznej ludności świadczy wskaźnik liczby podmiotów na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym. W gminie Świątki wyniósł on 75 a na obszarach wiejskich województwa jego wartość wynosi 79.

Poprawa warunków życia ludności

Polityka gminy w zakresie obsługi ludności powinna w przyszłości przede wszystkim polegać na podnoszeniu standardu istniejących urządzeń usługowych i ich niezbędnej rozbudowie oraz poprawie jakości świadczonych usług.

Funkcję głównego ośrodka usługowego w okresie perspektywicznym pełnić będą Świątki (ośrodek gminny), skupiające urządzenia usługowe obsługujące ludność całej gminy. Funkcję ośrodka równoważenia rozwoju gminy będzie pełniła miejscowość Kwieciewo. Poza wymienionymi ośrodkami w pozostałych miejscowościach, zwłaszcza z projektowanym wielofunkcyjnym rozwojem przestrzennym (Włodowo, Brzydowo, Różynka), będą funkcjonowały urządzenia usługowe w zależności od istniejących potrzeb.

Sytuację w zakresie poszczególnych rodzajów usług w 2007 r. przedstawia poniższa tabela:

Wybrane rodzaje usług – dane za 2007 r.	Gmina Świątki	Obszary województwa mazurskiego wiejskie warmińsko-
Oświata		
• Liczba uczniów na jedną szkołę podstawową ¹	169	98
• Liczba uczniów na jedno gimnazjum ¹	183	156
Ochrona zdrowia		
• Liczba ludności na 1 zakład opieki zdrowotnej	4144	6209
Kultura		
• Liczba ludności na placówkę biblioteczną	2072	1 730
• Liczba księgozbiorów w bibliotekach na 1000 mieszkańców	5269	3 853

¹ bez szkół specjalnych

Źródło: WWW.stat.gov.pl

Ocena warunków mieszkaniowych

Na podstawie prognozy demograficznej można przypuszczać, iż nastąpi poprawa warunków mieszkaniowych. Jednak należy pamiętać o podnoszeniu jakości warunków

mieszkaniowych w istniejących zasobach poprzez poprawę stanu technicznego, podniesienia standardu oraz estetyki miejscowości.

Na terenie gminy Świątki w 2006 r. znajdowało się 1169 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 89700 m². Sytuacja pod względem zasobów mieszkaniowych w gminie Świątki jest porównywalna do średniej sytuacji na obszarach wiejskich województwa warmińsko-mazurskiego.

Tabela Zasoby mieszkaniowe w 2006 r.

Wyszczególnienie	Gmina Świątki	Obszary wiejskie województwo warmińsko-mazurskie
Liczba osób na 1 mieszkanie	3,5	3,5
Powierzchnia użytkowa na 1 osobę w m²	21,3	21,4
Liczba mieszkań na 1000 mieszkańców	282,1	287,0
Powierzchnia użytkowa na 1 mieszkanie w m²	76,7	74,5

Źródło: WWW.stat.gov.pl

Tabela Zasoby mieszkaniowe w gminie Świątki

Rok	Liczba mieszkań	Liczba osób na 1 mieszkanie	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	Powierzchnia użytkowa na 1 mieszkanie w m²
2000	1121	3,7	76534	68,3
2001	1127	3,7	77145	68,5
2002	1103	3,8	83277	75,5
2003	1164	3,7	88815	76,3
2004	1164	3,7	88815	76,3
2005	1167	3,7	89341	76,6
2006	1169	3,6	89700	76,7

Źródło: WWW.stat.gov.pl

W gminie Świątki pomiędzy 2000 a 2006 r. liczba mieszkań zwiększyła się a liczba osób na 1 mieszkanie spadła z 3,7 na 3,6, co świadczy o poprawie stałej sytuacji mieszkaniowej w gminie. Jednocześnie wzrosła powierzchnia użytkowa na jedno mieszkanie do 76,7 w m².

Na terenie gminy dominuje zabudowa jednorodzinna i zagrodowa. Podstawą formą budownictwa w gminie powinno być: budownictwo jednorodzinne w tym budynki mieszkalno-usługowe i mieszkalno-pensjonatowe. Realizacja nowej zabudowy mieszkaniowej w gminie powinna uwzględniać ogólne zasady: optymalnej koncentracji zabudowy zwiększającej zwartość układu osadniczego oraz zachowania w nowej zabudowie skali i architektury regionu.

II. 5. KIERUNKI PRZEKSZTAŁCEŃ W STRUKTURZE FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Diagnoza uwarunkowań rozwoju pozwoliła na wyodrębnienie na obszarze gminy jednostek o podobnych uwarunkowaniach do rozwoju funkcji gospodarczych.

Głównym czynnikiem, decydującym o preferowaniu na danym obszarze wybranego kierunku rozwoju były uwarunkowania przyrodnicze. Wynika to głównie z charakteru województwa, które posiada oprócz mało zanieczyszczonego i przekształconego środowiska, niepowtarzalne walory przyrodniczo – krajobrazowe. Istotne jest by rozwój gospodarczy bazował na istniejących potencjałach i maksymalnie je wykorzystywał przy zachowaniu w równowadze środowiska przyrodniczego. Dlatego bardzo ważnym elementem przy opracowaniu diagnozy uwarunkowań było wyodrębnienie barier i ograniczeń oraz preferencji rozwoju.

Funkcje gospodarcze rozwijają się w określonych warunkach społecznych i ekonomicznych i one w końcowym efekcie mają decydujący wpływ na rozwój obszaru. Przyjęcie określonej polityki przestrzennej pozwoli na pokonanie barier i ograniczeń oraz pełniejsze wykorzystanie istniejących potencjałów.

Na terenie gminy zostały wyodrębnione 5 jednostek funkcjonalno przestrzennych.

Wszystkie jednostki oprócz doliny Pasłęki – symbol jednostki „P” posiadają podobne uwarunkowania rozwoju z dominującą funkcją gospodarczą – rolnictwo, a szerzej ujmując gospodarką żywnościową. Niewielkie różnice w gospodarowaniu na ich obszarze wynikają z ograniczeń lub preferencji w gospodarowaniu na terenach wrażliwych na antropopresję.

W związku z tym, że główną funkcją na całym obszarze gminy będzie rolnictwo nazwy jednostek strukturalnych nawiązują do nazwy największej jednostki osadniczej na jej obszarze lub cechy charakterystycznej. Są to jednostki: „W” – Włodowo, „B” – Brzydowo, „P” – Dolina Pasłęki, „Sw” – Świątki, „K” – Kwiecewo.

Zastosowane na rysunku studium gminy symbole literowe oznaczają następujące przeznaczenia podstawowe wyodrębnionych terenów:

„MU” - zabudowa mieszkalno- usługowa – na terenach oznaczonych tym symbolem przyjmuje się istniejącą zabudowę i dopuszcza się realizację po opracowaniu planów miejscowych na nowych terenach, zabudowy mieszkalnej, usługowej związanej z obsługą ludności, pensjonatów, moteli, zajazdów, przy drogach publicznych oraz nieuciążliwych zakładów rzemieślniczych (uciążliwość obiektów nie wykracza poza teren działki). Na terenach tych wszystkie funkcje muszą być podporządkowane nadrzędnej, którą jest zabudowa mieszkalna.

„MUW”- zabudowa wielofunkcyjna – tereny oznaczone tym symbolem odnoszą się głównie do miejscowości posiadających potencjał rozwojowy z racji różnych czynników tj.: wielkości (liczby mieszkańców), istniejących urządzeń, położenia przy ciągach komunikacyjnych, rozwoju funkcji gospodarczych itp. są to miejscowości: Kwiecewo, Różynka, Włodowo i Brzydowo (obejmują w nich istniejącą zabudowę oraz kierunki rozwoju przestrzennego). Na terenach tych funkcje: mieszkalna, usługowa i związana z produkcją i przedsiębiorczością są równorzędne. Wskazują na konieczność rozwoju miejsc pracy przy rozwoju mieszkalnictwa. Przyjmuje się istniejącą zabudowę na tych terenach i dopuszcza się realizację po opracowaniu planów miejscowych na nowych terenach zabudowy wielofunkcyjnej tj. mieszkalnej, usługowej, oraz produkcyjnej.

„MUT” zabudowa mieszkalno – usługowa i turystyczna – na terenach oznaczonych tym symbolem przyjmuje się istniejącą zabudowę i dopuszcza się realizację po opracowaniu planów miejscowych na nowych terenach zabudowy mieszkalnej, usługowej, usług turystycznych i rekreacji indywidualnej.

„W” zabudowa wielofunkcyjna - obejmuje istniejącą zabudowę i kierunki rozwoju miejscowości Świątki – głównego ośrodka obsługi gminy. Na terenie miejscowości dopuszcza się realizację po opracowaniu planów miejscowych na nowych terenach, zabudowy mieszkalnej, usługowej związanej z obsługą ludności, produkcyjnej, rzemieślniczej oraz urządzeń związanych z rozwojem turystyki, pensjonatów, moteli, zajazdów, obiektów agroturystycznych itp.

Jednostka funkcjonalno – przestrzenna „B”

Jest to jednostka obejmująca południowo – zachodnią część gminy. Od pozostałej części gminy oddzielona jest doliną Pasłęki. Nazwa jednostki pochodzi od miejscowości **Brzydowo**, która jest największą jednostką osadniczą na jej obszarze i przewiduje się rozwój miejscowości jako **wielofunkcyjny węzeł** obsługi przyległego obszaru.

Obszar jednostki charakteryzuje się bardzo korzystnymi warunkami przyrodniczo – rolniczymi, głównie glebowymi. W dotychczasowym rozwoju na tym obszarze dominowało rolnictwo. Po gospodarstwach wielkotowarowych pozostały zasoby gruntów w Agencji Nieruchomości Rolnej Skarbu Państwa (ANRSP) oraz bezrobocie strukturalne.

Główną funkcją gospodarczą w dalszym rozwoju na obszarze jednostki będzie rolnictwo, a szerzej ujmując gospodarka żywnościowa. Przetwórstwo rolno – spożywcze powinno uzupełniać produkcję rolną, co pozwoli zaktywizować gospodarczo jej obszar. Dominować powinny gospodarstwa rodzinne na dużych arealach tzw. farmerskie oraz mniejsze gospodarstwa tworzące grupy producenckie. Warunki przyrodniczo – krajobrazowe preferują na terenie jednostki rozwój agroturystyki oraz niewielki rozwój rekreacji indywidualnej w pobliżu kompleksów leśnych. Na terenie jednostki występuje zróżnicowana wrażliwość obszaru na antropopresję. Mniej odporne tereny znajdują się **przy granicy z gminą Łukta**. Wrażliwość obszaru polega na możliwości dopływu zanieczyszczeń z powierzchni terenu do wód powierzchniowych (jezior) i wód wgłębnych. Na terenie tym nie należy realizować oczyszczalni indywidualnych z odprowadzeniem ścieków oczyszczonych w grunt.

Na pozostałym obszarze warunki przyrodnicze sprzyjają rozwojowi intensywnych form gospodarowania. W jednostkach osadniczych postuluje się rozwój niewielkich zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego i innych drobnych zakładów rzemieślniczych i usługowych, które zaktywizują ludność obszaru.

Na terenie jednostki wsie posiadają wyposażenie w usługi elementarne. Korzystne powiązanie obszaru z ośrodkiem gminnym przez drogę wojewódzką nr 530 (Ostróda – Łukta – Dobre Miasto) oraz

drogę powiatową nr 1201N (Zawroty – Kalisty) stwarza dobrą dostępność do usług mieszkańców jednostki.

Postulowany rozwój infrastruktury technicznej

W rejonie tym największą miejscowością jest Brzydowo. Miejscowość jest w pełni zwodociągowana. Obszar jednostki obejmuje następujące miejscowości: Brzydowo, Brzeźno, PGR Brzydowo.

Z uwagi na wielkość miejscowości Brzydowo i przewidywany rozwój konieczne są następujące działania w zakresie gospodarki ściekowej:

- konieczna jest budowa kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do projektowanej, wysokosprawnej oczyszczalni ścieków przy Kalistach lub w rozwiązaniu wariantowym przepompowanie ścieków do oczyszczalni w Świątkach po jej modernizacji;
- w zwartej zabudowie miejscowości nie przewiduje się rozwiązań oczyszczalni indywidualnych z odprowadzeniem ścieków w grunt;
- nowopowstające obiekty powinny być uzbrojone w pełen standard (woda, kanalizacja) stąd w miarę rozbudowy miejscowości powinien następować rozwój infrastruktury wiejskiej;
- z uwagi na wielkość zainwestowania nie przewiduje się skanalizowania miejscowości: Brzeźno, PGR Brzydowo. Nie dopuszcza się w tych miejscowościach rozwiązania gospodarki ściekowej w oparciu o indywidualne systemy utylizacji ścieków z odprowadzeniem ścieków w grunt. Dopuszcza się realizację szczelnych zbiorników bezodpływowych. Ścieki ze zbiorników bezodpływowych powinny być wywożone na punkt zlewny najbliższej oczyszczalni.

Jednostka funkcjonalno – przestrzenna „W”

Jest to jednostka położona w zachodniej części gminy, którą oddziela od pozostałej części gminy dolina Pasłęki. Nazwa jednostki pochodzi od największej miejscowości na jej obszarze wsi **Włodowo**, która jest największą jednostką osadniczą na jej obszarze i przewiduje się rozwój miejscowości jako **wielofunkcyjny węzeł** obsługi przyległego obszaru.

Jednostka charakteryzuje się bardzo korzystnymi warunkami przyrodniczo rolniczymi oraz walorami krajobrazowymi.

Główną funkcją gospodarczą na jej obszarze jest rolnictwo. Korzystne przemiany w minionym dziesięcioleciu struktury agrarnej gospodarstw rolnych pozwalają prognozować dalszy rozwój tej funkcji gospodarczej na jej obszarze. Postuluje się rozwój gospodarstw rodzinnych dużych (farmerskich) oraz mniejszych, w których funkcja rolna będzie wzbogacona o agroturystykę.

Głównym ośrodkiem obsługi na obszarze jest wieś **Włodowo** wyposażona w szeroki zestaw usług elementarnych. Postuluje się rozwój **wielofunkcyjny** miejscowości, w tym usług dla ludności oraz drobnych zakładów przetwórstwa rolno – spożywczego i innych zakładów rzemieślniczych i usługowych.

Obszar jednostki powiązany jest z ośrodkiem obsługi gminy i pozostałymi jednostkami osadniczymi poprzez drogę wojewódzką nr 530 (Ostróda – Łukta – Dobre Miasto) i drogę powiatową nr 26816 (Miłakowo - Kalisty).

Postulowany rozwój infrastruktury technicznej:

W rejonie tym największą miejscowością jest Włodowo. Miejscowość jest w pełni zwodociągowana. Z uwagi na wielkość miejscowości i przewidywany rozwój postuluje się następujące działania w zakresie gospodarki ściekowej:

- konieczna jest budowa kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do projektowanej, wysokosprawnej oczyszczalni ścieków przy Kalistach lub w rozwiązaniu wariantowym przepompowanie ścieków do oczyszczalni w Świątkach po jej modernizacji. W zwartej zabudowie miejscowości nie przewiduje się rozwiązań oczyszczalni indywidualnych z odprowadzeniem ścieków w grunt.

Jednostka funkcjonalno – przestrzenna „P”

Jest to jednostka położona w zachodniej części gminy. Nazwa jej związana jest z rzeką Pasłęką, której dolinę obejmuje obszar jednostki.

Jest o jednostka, na której dominującą funkcją jest ochrona przyrody, a funkcje gospodarcze są jej podporządkowane. Ograniczenia w gospodarowaniu na jej obszarze wynikają z ochrony rezerwatowej „Ostoja Bobrów na Rzece Pasłęce” oraz ze względu na wybitne walory przyrodniczo – krajobrazowe objęta ochroną prawną jako Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Pasłęki.

Obszar jednostki obejmuje miejscowości: Kiewry, Kłobia, Skolity, Kalisty, Dabówka, Łumpia, Konradowo, Klony. Teren jednostki charakteryzuje się mozaikowatymi glebami z przewagą słabszych. W oparciu o jednostki osadnicze postuluje się rozwój turystyki i agroturystyki. Wskazane jest

uzbrojenie terenu tych jednostek osadniczych w kanalizację sanitarną z uwagi na możliwość infiltracji zanieczyszczeń z powierzchni ziemi do wód użytkowych. Obsługa ludności zamieszkującej obszar jednostki w miejscowości Świątki, która jest głównym ośrodkiem obsługi gminy.

Postuluje się rozwój rolnictwa zintegrowanego i w oparciu o te gospodarstwa rozwój agroturystyki.

Wskazane działania fitomelioracji w kierunku zabezpieczenia brzegów rzeki Pasłęki. Teren o wzmożonej infiltracji od poziomu wodonośnego. Zwiększone rygory w zakresie gospodarki wodno – ściekowej.

Jednostki osadnicze powiązane są z ośrodkiem obsługi gminy miejscowością Świątki drogami powiatowymi, z których część jest nieutwardzona.

Postulowany rozwój infrastruktury technicznej

Obszar obejmuje miejscowości: Łumpia, Kalisty, Kłobia, Kiewry przy czym jedynie miejscowość Łumpia jest zwodociągowana. Przewiduje się doprowadzenie wody do miejscowości Kalisty siecią przesyłową wodociągową z kierunku Skolity.

Z uwagi na specyfikę położenia terenu konieczne są następujące działania w zakresie gospodarki ściekowej:

- po zrealizowaniu oczyszczalni ścieków przy Kalistach (rozwiązanie wariantowe – Wariant I), która będzie obsługiwała miejscowości Włodowo i Brzydowo zaistnieje możliwość objęcia siecią kanalizacji sanitarnej miejscowości Kalisty;
- docelowo, w szczególności w przypadku rozwoju miejscowości, możliwe będzie również skanalizowanie miejscowości Łumpia i terenów przewidzianych pod zainwestowanie turystyczne oraz utylizacja ścieków w projektowanej oczyszczalni ścieków w Kalistach (Wariant I);
- Wariant II przewiduje również skanalizowanie Włodowa, Brzydowa, Kalist i Łumpii i przetłoczenie ścieków do kanalizacji Świątek. Rozwiązanie takie będzie wymagało rozbudowy oczyszczalni w Świątkach.

Pozostałe miejscowości tj. Kłobia i Kiewry nie są przewidywane do skanalizowania, a ścieki będą gromadzone w zbiornikach bezodpływowych i wywożone na punkt zlewny ścieków przy oczyszczalni w Kalistach. Docelowo przy rozwoju terenów nad jez. Skolity istnieje możliwość skanalizowania tych terenów i przetłoczenie do systemu kanalizacji sanitarnej Brzydowo – Kalisty.

Jednostka funkcjonalno – przestrzenna „Sw”

Jest to jednostka położona w środkowej części gminy. Nazwa jej związana jest z miejscowością Świątki, która pełni funkcję głównego ośrodka obsługi gminy. Obejmuje miejscowości Świątki, Jankowo, Komalwy, Garzewo, Gołogóra.

Jednostka charakteryzuje się bardzo korzystnymi walorami przyrodniczo – rolniczymi oraz mniejszą niż na pozostałym obszarze gminy wrażliwością na antropopresję. Jest to obszar o największym ruchu budowlanym w gminie w ciągu ostatnich 15 lat.

Teren jednostki jest predystynowany do rozwoju wielofunkcyjnego, to znaczy równorzędny rozwój rolnictwa i przedsiębiorczości oraz agroturystyki. Postuluje się rozwój zakładów produkcyjnych w oparciu o jednostki osadnicze głównie w miejscowości Świątki.

Miejscowość Świątki posiada ukształtowaną strukturę funkcjonalno – przestrzenną. Obiekty usługowe skupione są w centralnej części miejscowości wzdłuż krzyżujących się tu dróg wojewódzkiej i powiatowej.

Układ ruralistyczny wsi stanowi rozbudowaną w układzie południkowym ulicówkę, z pozostałością ciągnącego się od kościoła w kierunku południowym układu przypominającego okolnicę.

Zabudowa zagrodowa wsi głównie rozciąga się wzdłuż drogi powiatowej nr 26 122 z Jonkowa do Świątek. We wschodniej części wsi położone jest osiedle zabudowy wielorodzinnej i nowa zabudowa jednorodzinna.

Zakłady o charakterze produkcyjnym i magazynowo – składowym nie tworzą wydzielonej dzielnicy, lecz rozmieszczone są w południowej części miejscowości oraz przy drodze wojewódzkiej nr 530 Ostróda – Łukta – Dobrze Miasto. W studium zakłada się kontynuację ukształtowanego układu funkcjonalno przestrzennego wsi. Adaptuje się układ zabudowy zagrodowej z zachodniej części wsi z możliwością jego rozbudowy i uzupełnień. Należy zachować pozostałość po historycznym układzie ruralistycznym w postaci ulicy przechodzącej za kościołem i jej kontynuacji w kierunku południowym za drogą wojewódzką. Nowa zabudowa jednorodzinna będzie się rozwijać w kierunku wschodnim od centrum wsi i częściowo na północy miejscowości. Nowa zabudowa rzemieślnicza, produkcyjna, - powinna się rozwijać na nowych terenach w północnej części wsi.

Miejscowość Świątki wyposażona jest w istniejącą kanalizację i oczyszczalnię gminną, do której planuje się odprowadzenie ścieków z części gminy. Powiązanie obszaru i miejscowości Świątki z pozostałą częścią gminy i z układem zewnętrznym przez drogę wojewódzką nr 530 (Ostróda – Łukta – Dobre Miasto) oraz układ dróg powiatowych i gminnych.

Postulowany rozwój infrastruktury technicznej

Obszar obejmuje miejscowości: Ośrodek Gminny Świątki, Jankowo, Garzewo, Skolity, Gołogóra, Dąbrówka, Konradowo, Komalwy. Prawie wszystkie miejscowości są zwodociągowane. lub przewidziane do zwodociągowania:

- Komalwy, Walentynowo, Konradowo – przewidywane zaopatrzenie w wodę z ujęcia wody w Świątkach - wykonany projekt techniczny, przewidywana likwidacja ujęcia wody w Komalwach;
- **Garzewo – przewidywane zaopatrzenie w wodę z ujęcia wody w Świątkach- wykonany projekt techniczny ;**
- **Jankowo – aktualnie trwają prace przy budowie sieci wodociągowej zasilającej w wodę wieś Jankowo z ujęcia w Świątkach , co pozwoli na dalszą likwidację ujęcia wody w Drzazgach , skąd aktualnie zaopatrywane jest Jankowo**
- Istniejące sieci wodociągowe na terenie poszczególnych miejscowości zwodociągowanych adaptuje się. W miarę rozwoju poszczególnych miejscowości powinien następować rozwój infrastruktury technicznej;

Z uwagi na wielkości poszczególnych miejscowości i przewidywany rozwój konieczne są następujące działania w zakresie gospodarki ściekowej:

- Na okres perspektywiczny adaptuje się istniejącą, wysokosprawną, mechaniczno-biologiczno-chemiczną oczyszczalnię ścieków w Świątkach oraz istniejącą zbiorczą kanalizację sanitarną w Świątkach. W miarę rozwoju miejscowości powinien następować rozwój infrastruktury technicznej;
- Zgodnie z dokumentacją techniczną kanalizacji sanitarnej zrealizowany zostanie system kanalizacyjny przesyłowy Kwiecewo, Drzazgi, Jankowo z odprowadzeniem ścieków sanitarno-bytowych z tych miejscowości do systemu kanalizacyjnego w Świątkach i ich utylizacją w oczyszczalni ścieków;
- Z uwagi na projektowany rozwój poniższych miejscowości konieczna będzie budowa kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do kanalizacji sanitarnej w Świątkach z następujących miejscowości: Komalwy, Walentynowo, Konradowi.

Docelowo należy przewidywać rozbudowę oczyszczalni ścieków do przepustowości, która pozwoli na utylizację ścieków z terenów oznaczonych symbolem Sw i K (wariant I) lub (wariant II) z terenu całej gminy.

- Dla miejscowości Gołogóra, Skolity, Garzewo przewiduje się realizację kanalizacji sanitarnej i odprowadzenie ścieków do systemu w Świątkach;
- Przy realizacji Wariantu II skanalizowania gminy w oparciu o jedną oczyszczalnię w Świątkach zajdzie konieczność znacznej jej rozbudowy.

Jednostka funkcjonalno – przestrzenna „K”

Jest to jednostka położona we wschodniej części gminy. Nazwa jej związana jest z miejscowością Kwiecewo, która jako wielofunkcyjny węzeł obsługi pełni funkcję pomocniczego ośrodka obsługi gminy. Obejmuje miejscowości Kwiecewo, Różynka, Drzazgi, Worławki i Żardeniki.

Teren o korzystnych warunkach przyrodniczo – rolniczych i walorach krajobrazowych. Objęty częściowo ochroną krajobrazową.

Obszar jednostki charakteryzuje się wyższą niż na pozostałym obszarze wrażliwością obszaru na antropopresję z uwagi na położenie na terenie wododziałowym. Wrażliwość terenu głównie na działania gospodarcze, które powodują odpływ wód z tego terenu. Dlatego niezbędne są działania w kierunku zatrzymania wody na obszarze, przez dolesienia, realizację małej retencji. **Na terenie jednostki znajduje się użytek ekologiczny „Kwiecewo”. Na terenie użytku ekologicznego obowiązują rygory zawarte w Rozporządzeniu Wojewody Warmińsko – Mazurskiego.**

Preferencje rozwoju wielofunkcyjnego – rolnictwa, turystyki, leśnictwa i przedsiębiorczości.

W rolnictwie rozwój mniejszych gospodarstw z uwagi na przesuszanie obszaru w uprawach monokultur. Postulowany rozwój grup producenckich.

Rozwój drobnych zakładów produkcyjnych i usług w oparciu o istniejące jednostki osadnicze w tym głównie Kwiecewo, Różynka i Worławki.

Powiązanie z układem dróg w województwie drogą wojewódzką nr 530 oraz drogami powiatowymi nr 26118 i nr 26121.

Postulowany rozwój infrastruktury technicznej

Obszar obejmuje miejscowości: Kwiecewo, Drzazgi, Różynka, Worławki, Żardeniki, Klony. Wszystkie miejscowości z wyjątkiem Klonów są zwodociągowane.

Miejscowość Różynka jest zaopatrywana w wodę z gm. Jonkowo. Ponieważ ujęcie wody przy miejscowości Gołogóra jest bardzo wydajne przewiduje się połączenie sieci wodociągowej Gołogóra – Łomy gm. Jonkowo i poprzez istniejący system wodociągowy Łomy – Różynka zaopatrzenie w wodę Różynki z powyższego ujęcia.

Nie przewiduje się doprowadzenia wody do miejscowości Klony.

Z uwagi na wielkości poszczególnych miejscowości i przewidywany rozwój konieczne są następujące działania w zakresie gospodarki ściekowej:

- **Zgodnie z dokumentacją techniczną kanalizacji sanitarnej zrealizowany zostanie system kanalizacyjny przesyłowy Kwiecewo (były PGR), Kwiecewo, Drzazgi, Jankowo z odprowadzeniem ścieków sanitarно-bytowych z tych miejscowości do systemu kanalizacyjnego w Świątkach i ich utylizacją w oczyszczalni ścieków.**
- Z uwagi na projektowany rozwój poniższych miejscowości konieczna będzie budowa kanalizacji sanitarnej z odprowadzeniem ścieków do kanalizacji sanitarnej w Świątkach z projektowanego zainwestowania turystycznego nad jez. Sunia, Worławek i Żardenik – (o ile w rejonie wsi Żardeniki powstanie projektowany zakład przetwórstwa i utylizacji odpadów stałych).
- **Zgodnie z dokumentacją techniczną kanalizacji sanitarnej, opracowaną na podstawie programu skanalizowania gmin Dywity, Jonkowo i Świątki, projektowane jest wykonanie kanalizacji sanitarnej wsi Różynka z odprowadzeniem do oczyszczalni ścieków w Jonkowie**

II. 6. KIERUNKI ROZWOJU UKŁADU KOMUNIKACYJNEGO

Na podstawie uwarunkowań rozwoju gminy Świątki przyjęto następujący podział funkcjonalny dróg. Drogi układu nadrzędnego, podstawowego i uzupełniającego.

Układ nadrzędny tworzą drogi wojewódzkie:

- droga nr 530 Ostróda – Łukta - Dobre Miasto;
- droga nr 593 Miłakowo – Dobre Miasto – Jeziorny – Lutry – Reszel.

Drogi te zapewniają sprawne połączenie z miejscowościami na terenie województwa.

Dla sprawnego działania sieci wojewódzkich priorytetową sprawą jest budowa sprostowania drogi w miejscowości Kalisty – droga nr 530.

Dla tych dróg należy zabezpieczyć minimalne linie rozgraniczające szerokości 20 m, jak dla klasy dróg Z (zbiorcza). Szerokość tych linii może ulec zmianie w wyniku rozpoznania w koncepcji programowo - przestrzennej na etapie przygotowań do kompleksowej modernizacji w/w dróg do parametrów odpowiedniej klasy.

W układzie podstawowym obsługującym bezpośrednio wydzielone jednostki funkcjonalne znajdują się następujące drogi powiatowe :

- Droga nr 1409N Ełdyty Wielkie – Konradowo – dr Nr 1407N;
  - Droga nr 1417N Wilczkowo – Konradowo;
  - Droga nr 1407N Zagony – Świątki – Gołogóra – Jonkowo – dr wojewódzka Nr 527 (Giedajty);
  - Droga nr 1419N Kwiecewo – Łomy;
  - Droga nr 1401N dr wojewódzka Nr 593 – Raciszewo – Kalisty - Gołogóra;
  - Droga nr 1201N Miłakowo – Kalisty- dr wojewódzka Nr 530 – Brzydowo - Boguchwały;
- Drogę powiatową nr 1407N należy projektować (zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Transportu i Gospodarki Wodnej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. nr 43 z 1999r. poz. 430)) w klasie Z – zbiorcza, dla której należy zabezpieczyć linie rozgraniczające szerokości 20 m. Pozostałe drogi powiatowe należy projektować w klasie L (lokalna) i zabezpieczyć pas drogowy szerokości min. 15 m. Szerokość tych linii może być zwiększona, jeżeli wyniknie to z rozpoznania w koncepcji programowo- przestrzennej na etapie przygotowań do kompleksowej modernizacji w/w dróg do parametrów klasy Z lub L.*

Drogi te zapewniają powiązania gminy z powiatem oraz obsługują powiązania wewnątrz gminne. Barierą w ich prawidłowym funkcjonowaniu jest stan techniczny, pogarszający się z roku na rok ze względu na brak planowych remontów i przebudowy.

Na terenie gminy w rejonach atrakcyjnych pod względem przyrodniczym proponuje się budowę miejsc obsługi podróżnych i turystów – parkingi.

Pozostałe drogi powiatowe i gminne tworzą w gminie układ uzupełniający. Wszystkie drogi tworzące w gminie układ uzupełniający wymagają poprawienia stanu technicznego dla prawidłowego funkcjonowania gminy i prawidłowej obsługi mieszkańców. Drogi powiatowe należy projektować w klasie L (lokalna) i zabezpieczyć pas drogowy szerokości min. 15 m. Drogi gminne należy projektować w klasie L (lokalna) lub D (dojazdowa) i zabezpieczyć dla nich pas drogowy szerokości min. 15 m

W miejscowości Świątki nadrzędny układ komunikacyjny stanowią: droga wojewódzka nr 530 Ostróda – Łukta – Świątki – Dobrze Miasto oraz droga powiatowa: nr 1407N Zagony – Świątki – Gołogóra – Jonkowo – dr wojewódzka Nr 527 (Giedajty). Istniejący układ nadrzędny wymaga przebudowy zarówno drogi wojewódzkiej jak i powiatowej do klasy Z o szerokości w liniach rozgraniczających 20m. Pozostały układ komunikacyjny stanowią ulice dojazdowe, które wymagają poprawienia stanu technicznego dla prawidłowego funkcjonowania gminy i prawidłowej obsługi mieszkańców.

Zlokalizowane na terenie gminy złoża surowców mineralnych, w przypadku przystąpienia do ich eksploatacji, komunikacyjnie będą obsługiwane przez drogi publiczne gminne, powiatowe i wojewódzką. W związku z tym, że transport związany z eksploatacją kruszyw ma negatywne oddziaływanie na wszystkie kategorie dróg, dopuszczalne naciski pojedynczej osi pojazdu na nawierzchnię jezdni nie mogą przekroczyć faktycznej nośności tych dróg.

Polityka przestrzenna gminy w zakresie komunikacji przedstawia się następująco:

- stymulowanie rozwoju przestrzennego gminy, poprzez:
  - zapewnienie powiązań z krajowym systemem transportowym;
  - zapewnienie dostępności celów podróży, umożliwiające mieszkańcom gminy udział w różnych formach aktywności społeczno – gospodarczej;
  - zapewnienie wymaganego standardu podróży (czasu i warunków jazdy);
  - stworzenie odpowiednich warunków dowozu i wywozu surowców i produktów;
  - łagodzenie uciążliwości funkcjonowania transportu.

Jako główną zasadę przyjęto, iż obsługa zainwestowanych terenów oraz nowych przedsięwzięć budowlanych pod względem obsługi komunikacyjnej powinna następować wyprzedzająco lub co najwyżej równolegle z inwestowaniem.

System komunikacyjny powinien zapewnić maksymalnie dogodne warunki do rozwoju przedsiębiorczości na terenie gminy. Z tego też względu jest niezwykle istotne połączenie planów inwestycyjnych z planami modernizacji i budowy dróg.

Drogi na terenie gminy muszą być traktowane jako podstawowa infrastruktura służąca rozwojowi obszarów wiejskich.

Trasy rowerowe

Na terenie gminy powinny być realizowane ścieżki rowerowe służące dwu różnym rodzajom ruchu: dla ruchu lokalnego oraz rowerowe trasy turystyczne wzdłuż mało uczęszczanych dróg lokalnych, przebiegające w pobliżu interesujących zabytków kultury i obiektów przyrodniczych. Przy projektowaniu ścieżek pieszko-rowerowych oraz szlaków rowerowych należy zadbać o ich połączenia. W ramach przedsiębiorczości własnej mieszkańców gminy szlaki rowerowe powinny być uzupełnione urządzeniami typu: miejsca widokowe, miejsca biwakowe, mała gastronomia, itp.

II. 7. KIERUNKI ROZWOJU INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

Gospodarka wodna

Dość dobre warunki hydrogeologiczne i dobra jakość wód w głębszych dają podstawy do programowania zbiorowego zaopatrzenia w wodę wszystkich jednostek osadniczych i kompleksów turystycznych z wodociągów lokalnych wiejskich bądź zbiorowych grupowych.

Wykorzystane do tego celu powinny być w maksymalnym stopniu istniejące, wydajne odwierty studzienne i istniejąca infrastruktura techniczna.

1. W celu ochrony środowiska jak również podniesienia standardu życia ludności zamieszkałej oraz istniejącej i projektowanej bazy turystycznej, należy dążyć do objęcia całej ludności gminy siecią wodociągową zbiorczą.
2. Zaopatrzenie w wodę miejscowości niezwodociągowanych powinno odbywać się systemowo z ujęć wód podziemnych istniejących, których wydajność zabezpieczy potrzeby danych miejscowości i skupisk ludności.

Gospodarka ściekowa

Specyfika terenu, budowa geologiczna, rodzaj zagospodarowania przestrzennego oraz dosyć wysokie wymagania w zakresie ochrony środowiska wymagają uwzględnienia w gospodarce ściekowej poniższych zasad:

1. Zaleca się w pierwszym etapie rozwiązanie systemowe gospodarki ściekowej w miejscowościach, dla których wykonano dokumentację techniczną i uzyskano pozwolenie na budowę, a pozbawionych infrastruktury technicznej. W w/w zaleca się realizację zbiorowej kanalizacji sanitarnej. Na tych terenach nie dopuszcza się gromadzenia ścieków w zbiornikach bezodpływowych. W szczególności na obszarach już zainwestowanych i przewidywanych do zainwestowania konieczna jest budowa systemów kanalizacji sanitarnej.
2. Przyjmuje się zasadę skanalizowania docelowo wszystkich większych miejscowości gminy oraz wariantowo realizację nowej, wysokosprawnej oczyszczalni ścieków przy Kalistach wraz z realizacją systemów przesyłowych zbiorczych z przesyłem do:
  - projektowanej, wysokosprawnej oczyszczalni ścieków przy Kalistach;
  - istniejącej mechaniczno – biologiczno – chemicznej oczyszczalni w Świątkach.
3. Należy wykonać rachunek opłacalności wykonania nowej oczyszczalni (w Kalistach) lub rozbudowy do wielkości wynikającej z włączenia do gminnej oczyszczalni w Świątkach wszystkich większych miejscowości w gminie. Dlatego rozwiązanie realizacji projektowanej oczyszczalni w Klistach przyjęto jako wariantowe.
4. Nowopowstające obiekty utylizacji ścieków powinny mieć punkt zlewny dla ścieków dowożonych z miejscowości mniejszych.
5. Na terenach odpornych na antropopresję przy zabudowie rozproszonej lub miejscowościach o niewielkiej liczbie ludności dopuszcza się stosowanie systemów utylizacji indywidualnej po uprzednich szczegółowych badaniach hydrogeologicznych wskazujących możliwości odprowadzenia ścieków oczyszczonych w grunt. Na powyższych terenach dopuszcza się odprowadzenie ścieków do szczelnych zbiorników bezodpływowych.

Wybór rozwiązań gospodarki ściekowej na terenie gminy należy poprzedzić wykonaniem analizy techniczno-ekonomicznej.

Gospodarka gazowa

Skrajem północnej części gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia DN 100mm. Na terenie gminy brak jest gazu średniego ciśnienia i stacji redukcyjno-pomiarowej I^o. Zgodnie z opracowaną Koncepcją Programową Gazyfikacji gminy Świątki przewidywane jest zaopatrzenie gminy w gaz z kierunku północnego tj. ze stacji redukcyjno-pomiarowej I^o zlokalizowanej przy Wilczkowie w gminie Lubomino.

Docelowo należy dążyć do zrealizowania powyższej koncepcji dla podniesienia poziomu życia ludności, jak również eliminację istniejących wyeksploatowanych źródeł ciepła.

Gospodarka ciepła

Gospodarka ciepła na terenie gminy oparta jest przeważnie o kotłownie lokalne i paleniska indywidualne opalane paliwem stałym. Są to obiekty w przeważającej części wyeksploatowane i stanowią stałe źródło zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego. Należy dążyć do sukcesywnej ich modernizacji z przechodzeniem na paliwa ekologiczne.

Przewiduje się, że w przyszłości zaopatrzenie w ciepło będzie się odbywać w sposób indywidualny z wykluczeniem paliw wysokoemisyjnych ze wskazaniem na gaz przewodowy, paliwa olejowe lub inne, prawnie dostępne źródła energii odnawialnej.

Elektroenergetyka

Zaopatrzenie w energię elektryczną Gminy odbywa się ze stacji 110/15kV Dobre Miasto linią SN 15kV Jonkowo przez Głotowo, oraz poprzez PZ Miłakowo 15/15kV pracujący w relacji linii 15kV Miłakowo – Łukta przez Mostkowo i Miłakowo – Dobre Miasto.

Energia elektryczna do odbiorców doprowadzana jest, w większości poprzez stacje transformatorowe 15/0,4kV promieniowo podłączone do sieci rozdzielczej 15kV.

Przez teren Gminy przebiegają linie napowietrzne wysokiego napięcia o znaczeniu ponad lokalnym. Jest to linia WN 110kV relacji Mątki – Piotrowiec oraz linia napowietrzna WN 400kV Mątki – Gdańsk.

Linie elektroenergetyczne 110kV wymagają strefy wolnej od zabudowy kubaturowej w odległości ok. 15m od skrajnego przewodu linii. Dla linii 15 kV wynosi ok.5m.

Zarówno konfiguracja sieci elektroenergetycznej jak i stan urządzeń zasilających zapewnia wystarczającą dyspozycyjność i duże możliwości przesyłowe gwarantujące właściwe zabezpieczenie potrzeb elektroenergetycznych gminy.

Z uwagi na konieczność zapewnienia dostaw energii elektrycznej na użytek przyłączenia nowych odbiorców niezbędne będzie wybudowanie na terenie Gminy nowej stacji elektroenergetycznej 15/0,4 kV wraz z wykonaniem powiązań funkcjonalnych z istniejącymi i projektowanymi liniami 15kV. Szczegółowa lokalizacja stacji elektroenergetycznych i linii elektroenergetycznych 15 i 0,4 kV zostanie ustalona na etapie opracowania wymaganej dokumentacji technicznej.

Telekomunikacja

Linie telekomunikacyjne na terenie gminy należy projektować jako podziemne z rozprawdzeniem w terenach przeznaczonych pod ciągi komunikacyjne. Dopuszcza się lokalizację sieci i urządzeń infrastruktury telekomunikacyjnej na terenach przeznaczonych pod zabudowę.

W przypadku kolizji projektowanych obiektów z istniejącymi urządzeniami telekomunikacyjnymi należy je przebudować i dostosować do projektowanego zagospodarowania przestrzennego zgodnie z obowiązującymi przepisami, normami i warunkami przebudowy. Całość kosztów związanych z przebudową i zabezpieczeniem istniejących urządzeń telekomunikacyjnych ponosi inwestor.

II. 8. PODSTAWOWE ELEMENTY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

II. 8.1. Lista ważniejszych zadań dla realizacji celów publicznych

W zakresie obsługi ludności:

- utworzenie domu opieki w gminie;
- utworzenie dziennego domu pomocy społecznej;
- przebudowa biblioteki w Świątkach;
- przebudowa istniejących strażnic OSP, które są w złym stanie technicznym, na terenie gminy.
- oraz inne zgodnie z poniżej załączoną tabelą

Nr na mapie	miejsowość	Przeznaczenie celu publicznego	Nr działki	Powierzchnia w ha
1.	Jankowo	Świetlica Wiejska	44	0,21
2.	Skolity	Świetlica Wiejska	39/2	0,48
3.	Skolity	Dom Opieki	40	0,13
4.	Świątki	Oświata publiczna (szkoła, przedszkole)	135/1	1,52
5.	Świątki	Boisko lub Dom Opieki	140	1,44
6.	Kwiecewo	Plaża Gminna z kąpieliskiem i urządzeniami sportowymi	19/2;4; 20/1; 3;	ok.14,7ha
7.	Różynka	Świetlica Wiejska lub Dom Opieki	10	0,85
8.	Garzewo	Świetlica Wiejska	85/1; 85/2;	0,51

9.	Konradowo	Świątlica Wiejska, boisko	103	0,77

- **W zakresie komunikacji:**

Do zadań wykonywanych przez samorząd wojewódzki należą:

- przebudowa do klasy Z oraz utrzymanie drogi wojewódzkiej nr 530;
- budowa sprostowania drogi w miejscowości Kalisty – droga nr 530;
- przebudowa do klasy Z oraz utrzymanie drogi wojewódzkiej nr 537;
- budowa parkingów i chodników w przebiegach przez miejscowości tych dróg.

Do zadań wykonywanych przez samorząd powiatowy należy:

- przebudowa do klasy Z dróg w układzie podstawowym oraz ich utrzymanie;
- budowa parkingów przy tych drogach;
- przebudowa i utwardzenie nawierzchni drogi powiatowej nr 1401N na odcinku Kalisty – Skolity.

Do zadań wykonywanych przez samorząd gminny należy:

- prowadzenia ruchu rowerowego – trasy lokalne nad brzegami Pastłeki i w miejscach atrakcyjnych turystycznie;
- lokalizacja parkingów w miejscach atrakcyjnych dla turystów – współpraca z samorządami wojewódzkim i powiatowym.

W zakresie infrastruktury technicznej:

- sukcesywna realizacja sieci wodociągowej w miejscowościach nie posiadających wodociągów zbiorowych;
- **realizacja przygotowanych w projektach technicznych wodociągów przesyłowych Świątki – Komalwy , wodociągów przesyłowych wraz z sieciami rozdzielczymi Świątki – Garzewo ,Skolity – Dąbrówka – Kalisty , Brzydowo – Kłobia – kolonie Kalist, rozbudowę sieci wodociągowej na kolonie Gołogóry i Skolit .**
- **realizacja przygotowanych w projekcie technicznym kanalizacji sanitarnej dla wsi Kwiecewo, Drzazgi, Jankowo; oraz kanalizacji sanitarnej wsi Różynka**
- sukcesywna realizacja kanalizacji sanitarnej dla pozostałych miejscowości w gminie;
- realizacja sieci gazowej w gminie zgodnie z przygotowaną koncepcją gazyfikacji gminy;
- realizacja zakładu przetwórstwa i utylizacji odpadów w Żardenikach.

II. 8.2. Polityka w zakresie sporządzania planów miejscowych

Na terenie gminy Świątki nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych, w tym obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości, a także obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000m² oraz obszary przestrzeni publicznej.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego w tym obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne występują w następujących miejscowościach; Świątki, Kwiecewo, Różynka, Wońlawki, Brzydowo, Włodowo, Skolity.

Poza wymienionymi miejscowościami Rada Gminy może podjąć uchwałę na opracowanie planów miejscowych na innym obszarze jeżeli będzie to wynikało z interesów gminy.

II. 8.3. Polityka gospodarki nieruchomościami gminnymi

Prowadzenie prawidłowej gospodarki nieruchomościami jest możliwe, gdy Gmina posiada odpowiednie zasoby gruntów na obszarach o wzmożonym ruchu inwestycyjnym. Są one także niezbędne dla realizacji celów publicznych.

W związku z powyższym Samorząd Gminy celem powiększenia zasobów gruntów komunalnych powinien koncentrować się na:

- nabywaniu gruntów w rejonach, w których będą podjęte uchwały o sporządzaniu planów miejscowych;
- nabywanie nieruchomości po korzystnych cenach z wolnego rynku;
- korzystanie z prawa pierwokupu, na terenach objętych działaniami w strategii gminy.

II. 8.4. Polityka przestrzenna związana z obronnością i bezpieczeństwem państwa

Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 7 maja 2004 r. w sprawie sposobu uwzględniania w zagospodarowaniu przestrzennym potrzeb obronności i bezpieczeństwa państwa (Dz. U. z dnia 2 czerwca 2004 r.) i na podstawie art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Nr 80, poz. 717z późniejszymi zmianami) przyjmuje się następujące kierunki polityki przestrzennej w zakresie obronności i bezpieczeństwa państwa na obszarze gminy Jonkowo:

W związku z tym, że od właściwych organów wojskowych, ochrony granic i bezpieczeństwa państwa nie wpłynęły wnioski i nie zgłoszono potrzeb w ww. zakresie, przyjmuje się kierunki polityki przestrzennej określone w ww. Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury.

Potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa uwzględnione są w następujących zagadnieniach, które obejmuje studium gminy:

- 1) kierunki zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenów;
- 2) kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania oraz użytkowania terenów, w tym terenów wyłączonych spod zabudowy;
- 3) kierunki rozwoju systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 4) obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym;
- 5) obszary, na których będą rozmieszczone inwestycje celu publicznego o znaczeniu
- 6) ponadlokalnym, zgodnie z ustaleniami planu zagospodarowania przestrzennego województwa;
- 7) inne obszary problemowe, w zależności od uwarunkowań i potrzeb zagospodarowania, występujące w gminie.

IV. INTERPRETACJA NIEKTÓRYCH POJĘĆ PRZYJĘTYCH W STUDIUM GMINY

Agroturystyka

Dodatkowa działalność gospodarcza w dziedzinie turystyki w oparciu o istniejące gospodarstwo rolne, zabezpieczająca miejsca noclegowe i wyżywienie.

Antropopresja

Działalność człowieka powodująca zmiany w środowisku przyrodniczym. Antropopresja często ma skutki negatywne np. zanieczyszczenie wód, powietrza, hałas, wyrąb lasów itp.

Infrastruktura techniczna –

Należy przez to rozumieć obiekty i urządzenia techniczne służące zaspokajaniu potrzeb bytowych i gospodarczych w danym układzie osadniczym, na które składają się: system komunikacji i transportu (drogi, ulice, itp.) oraz uzbrojenia (wodociągi i kanalizacja, sieci energetyczne i telekomunikacyjne, itp.),

Struktura przestrzenna zabudowy wsi, którą stanowi:

- **zabudowa skupiona** charakteryzująca się znacznym stopniem skupienia zabudowy i wyraźnym kształtem obrysu zewnętrznego. Z reguły stanowią ją jednostki osadnicze z ciągłą, zwartą zabudową w większości ukształtowane historycznie na zabytkowym układzie drogowym z częścią usługową, produkcyjną i mieszkalną;
- **zabudowa rozproszona** charakteryzująca się małym stopniem skupienia bez wyraźnego obrysu zewnętrznego. Jest to z reguły zabudowa mieszkalno – produkcyjna powiązana bezpośrednio z miejscem pracy tj. rolna, rybacka lub leśna.

Rolnictwo ekologiczne (zintegrowane)

Rolnictwo ekologiczne polega na wykorzystaniu zasad funkcjonowania agrosystemów i krajobrazu rolniczego. Rolnictwo to dopuszcza stosowanie środków chemicznych, ale po uprzednim rozpoznaniu niezbędnych potrzeb i właściwych proporcji.

Najważniejszymi cechami rolnictwa ekologicznego są:

- kompleksowy sposób traktowania procesów przyrodniczych, z którymi wiąże się produkcja rolna,
- zamknięty obieg substancji w obrębie gospodarstwa ze zróżnicowaną strukturą produkcyjną
- duża dbałość o glebę i dobre odżywienie organizmów ją zamieszkujących

W rolnictwie ekologicznym podstawową zasadą jest prowadzenie racjonalnej gospodarki rolnej, a nie zakaz intensywnej produkcji.

Usługi komercyjne - należy przez to rozumieć usługi o charakterze rynkowym, nastawione na osiągnięcie zysku;

Usługi nieuciążliwe - należy przez to rozumieć usługi związane z obiektami nie zaliczanymi do szczególnie pogarszających stan środowiska i zdrowia ludzi lub mogących pogorszyć stan środowiska, nie emitujące nieprzyjemnych zapachów, widocznych dymów i oparów, nie wymagające składowania odpadów na otwartej przestrzeni, a tak że nie generujące hałasu o dużym natężeniu w porze nocnej (np. lokale gastronomiczne z działalnością nocną) oraz nie powodujące innych uciążliwości poza granicami nieruchomości;

Usługi oświaty - należy przez to rozumieć w szczególności przedszkole, szkołę podstawową, gimnazjum;

Usługi publiczne - należy przez to rozumieć usługi mające na celu realizację celów publicznych określonych w ustawie o gospodarce nieruchomościami.

farmy wiatrowe - należy rozumieć jednostkę wytwórczą lub zespół tych jednostek wykorzystujących do wytwarzania energii elektrycznej energię wiatru, przyłączonych do sieci w jednym miejscu przyłączenia